

DOMOLJUB

Izida vsak četrtek. Cena mu je 3 K na leto. (Za Nemčijo 4 K, za Ameriko in druge tuje države 6 K.) — Posamezne številke se prodajajo po 10 vinarjev.

Slovenskemu ljudstvu v pouk in zabavo.

Spisi in dopisi se pošiljajo: Uredništvu „Domoljuba“, Ljubljana, Kopitarjeva ulica. Naročnina, reklamacije in iskanja pa: Upravištvu „Domoljuba“, Ljubljana, Kopitarjeva ulica.

Štev. 20.

V Ljubljani, dne 17. maja 1917.

Leto XXX.

Naša društva po vojski.

Prišel bo čas, ki ga je Bog določil, in naši možje in fantje se bodo vračali na svoje domove. Že naprej se veselimo tistih dni.

Marsikdo je pa že izrekel odkrito bojazen: Kakšni se bodo vrnilni naši ljudje. Ali jim ne bo pomorila vojska vseh blagih čutov? Ali se jih ne bo oprijela neka podivjanost? Ali ne bo zopet zavladal boj in nož... Kako bo? Ravno brez vsake podlage niso taki pomisleki; zlasti tam ne, kjer bo imel svojo besedo največja srovinina tega sveta: kralj alkohol. Le v njegovem kraljestvu bo doma sirovost, neotesanost, divjina, le tam bodo zamrli blagi čuti, le tam bo zopet doma boj in nož.

Možje in mladeniči, vi ne veste, kako se vas veselimo!

Zlasti se vas vesele naši društveni domovi, društvene dvorane. Tam bodi po vojski naše zbirališče, tam boste pripovedovali vi nam, tam bomo pripovedovali mi vam. Povedati si imamo vsi dosti, saj se že toliko časa nismo videli. In tam se bomo zbirali in ne na fronti alkoholovega kraljestva.

Že poslušam v duhu, kaj nam pripoveduje bivši vojni ujetnik. Prevozil je širne ruske planjave, videl tuje narode in njih navade, doživel je marsikaj hudega, ali danes je vse prestano. Zato pripoveduje vse tako lepo, zasoljeno z duhovitimi primerami, ki so lastne le zdravemu kmetiškemu ljudstvu. Mi pa poslušamo in imamo solze v očeh sedaj od žalosti, sedaj od smeha, dokler se ne razidemo. »Prihodnjo nedeljo na svidenje!« kličemo drug drugemu.

Za izprembo se drugo nedeljo oglasi mož-zafrontovec in pripoveduje, kako smo živeli doma. Pisali smo pisma,

pa se je marsikatero izgubilo; pošiljali smo vam, kar smo si od ust pritrkali, pa je marsikaj izginilo po krivdi brezvestnih ljudi, ki nimajo srca do trpečega vojaštva. Molili smo za vse, in Bog nas ni pozabil. Dalje govori mož o brezštevilnih komisijah, ki so obiskovale naše domove, o raznih ukazih, ki so izšli v minulih dneh. Prav gotovo ne bo pozabil tistega dne, ko je zapustil faro ali podružnico veliki zvon in njegovi bratje, ki so odhajali na bojne poljane.

Zopet bo minila nedelja, in težko bomo čakali prihodnje, ko bo stopil pred nas korenjaški Jože in bo povedal, kje in kako je prislužil svoje hrabrostne svetinje. Janez bo pa natanko — kakor zna samo on — popisal tisti dogodek, ki ga je v pismu nakratko omenil z besedami: »Pet nas je bilo v enem kritju, pa vsaka granata ravno v sredo. Oni štirje so bili v enem trenutku mrtvi, jaz pa sem bil samo malo ranjen. Sedaj sem že boljši. Kmalu bom šel za tovariši nanovo poskusit srečo. Rečem pa: Samo Jezus in Marija sta me rešila.«

Naših društev čaka po vojski lepa naloga. Zato je prav, da jo že naprej poznamo in da se že naprej pripravljamo nanjo. Če bodo naši možje in fantje zvesti svoji društveni zastavi, v društvenih domovih odkrivali svoje doživljaje, potem je prav gotovo, da se nam ni bati podivjanosti in da poboji ne bodo na dnevnem redu.

Gotovo je, da bo v teh velikih dnevih vsak veliko doživel. Na bojišču, v ujetništvu, med moštvom v zaledju, med civilisti doma se odigravajo veliki dogodki. Zato bodi naša dolžnost, da ne podcenjujemo nobenega, češ, ta nič ne ve, ta ni nič prestal in izkusil ali podobno.

Bog iz nebes pa naj da že naprej svoj blagoslov. Samotar.

Kam z denarjem?

Dolgotrajna vojna zahteva ogromno denarja. Da se zagotove nova denarna sredstva, se je začelo podpisovanje šestega avstrijskega vojnega posojila. Mogočna zavezna Nemčija je završila pravkar svoje šesto vojno posojilo s tako sijajnim uspehom, da zbujata ta nova finančna zmaga splošno občudovanje. Bodi to tudi za nas živa spodbuda, da pri 6. avstrijskem vojnem posojilu posnemamo zgled Nemčije, zgled domovinske ljubezni. Bolj še nego prej je treba tudi sedaj številnemu sovražniku, ki je zavrnil našo za mir pripravljeno roko s porogljivostjo, vnovič izpričati našo gospodarsko silo in domoljubno požrtvovalnost. Dočim naše junaške armade z neomajno silo varno čuvajo meje pred sovražno pohlepnostjo, naj sijajni uspehi 6. vojnega posojila podere vsako upanje sovražnikov, ki mislijo, da bomo gospodarsko onemogli. Sedaj stojimo pač v zadnjem razdobju strašne svetovne borbe, zato zberimo vse svoje gospodarske sile ter z blestecim izidom novega vojnega posojila dokazimo svojo neuklonljivo voljo do srečnega miru po zmagi.

Trgovina, industrija in obrt v naši ožji domovini je ob predidocih vojnih posojilih dejansko izpričala svoj patriotizem; zatrdno je pričakovati, da dokaže tudi zdaj svoje neomajno domoljubje.

Za 6. vojno posojilo se je pričelo živahno zanimanje.

Naš cesar Karel je podpisal 12 milijonov avstrijskega in prav toliko tudi ogrskega državnega posojila, zraven je pa pristavil: »Pričakujem, da bosta avstrijski kapital in velik krog hranilcev v sedanji za srečni izid vojne posebno važni dobri vnovič pokazala, da je naša finančna sila nezlomljiva in odločnost neupogljiva.«

Ugodnosti za podpisovanje so izredno velike: »upilarna varnost, nizki prevzemni

kurz, visoka rentabiliteta. Predvsem pa treba poudarjati patriotski pomen tega posojila. Prebivalstvo v Avstriji se je v tem oziru izkazalo doslej vrlo požrtvovalno ter naložilo v petera dosedanja vojna posojila okroglo 20 milijard kron. V teh številkah je izpričana naša domovinska ljubezen. Ni se bati, da bi se sedaj, ko se po vsem soditi bližamo vendar-le koncu krvave drame, to domovinsko navdušenje krhalo, da bi požrtvovalnost za blagor domovine ponehaval. Mladi, priljubljeni cesar se je postavil na čelo podpisovalcem, narodi mu bodo sledili in tako uničili načrte sovražnikov — ki so hoteli raztrgati našo državo.

Pregled po svetu.

Cesarjeva zahvala. Cesar Karel je izdal pismo, v katerem se vsem narodom avstrijskim zahvaljuje za njih požrtvovalnost in potrpljenje, s katerim prenašajo vse težave hude vojne. Med drugim pravi: »Hvaležno priznavam vse, kar je ljudstvo storilo z občeudovanja vrednim naporom duševnih in telesnih moči v teh resnih dneh: Delo poljedelca, industrijskega in obrtnega delavca, rudarja itd. Poudarjati moram z vso hvaležnostjo tudi vzorno delovanje naših žensk, ki so si v težkih časih s svojo vztrajnostjo, pridnostjo in ljubeznijo do bližnjega za vedno pridobile priznanje domovine.«

Rusija v sedanjem stanju skoraj ne more uspešno posegati v vojsko. Ali naj sklene poseben mir? Delavski odbor še vedno pritiska, naj se zagotove sadovi miru, ker ruski narod ne mara več, da bi se vojska nadaljevala. Bazelska »N. Zeitung« piše: »Sedanja vlada ve, da bi se Rusija s posebnim mirom odrezala od pomožnih sredstev sporazuma, ki jih zelo potrebuje; postala bi osamljena in bi bila navezana na Avstrijo in Nemčijo, ki po svoji osnovi ne moretabiti naravni zaveznici socialistične ljudovlade. Ruska začasna vlada je v škripcih: vojske ne more nadaljevati, ker se majoje temelji armade, miru skleniti ne more.« — Sedaj je njena dolžnost, da prigovarja državam v ententi, naj se pridružio mirovnim predlogom.

Nemiri na Ruskem. Ni dvoma, da pričakuje na Ruskem kakor tudi povsod drugod velika večina nestrpnost, da se čimprej doseže mir. Začasna vlada v Petrogradu skuša zadušiti misel na poseben mir. Minister Miljukov je naravnost naznanil ruskim zastopnikom pri tujih vladah, da so glasovi o posebnem miru izmišljeni. Vsled tega so izbruhnili v Petrogradu in po drugih ruskih mestih nemiri, ki so obrnjeni proti vladi. Anglija in Amerika zalačata Rusijo z denarjem in municijo; na ta način dobivajo Angleži čedalje večjo moč v Rusiji.

Mirovni posvet v Stockholmu, ki se prične prihodnje dni, bo brez posebnega pomena, dasi je priglasenih do 100 zastopnikov socialne demokracije. Četverosporazum, ki ga vodi Anglija in ki ne mara miru, je odrekel udeležbo. Torej zdvoj tudi v mednarodni soc. demokraciji, ki bi morala

vendar z vso silo nastopiti za mir. Iz tega se vidi, da četverosporazum s polnim parom nastopa proti mirovnemu gibanju. Demokratski zastopniki četverosporazuma nameravajo sklicati poseben shod meseca junija v Londonu.

Svetovna vojska.

Novi viharji na Krasu. — Boji na Francoskem še niso ustavljeni. Vsi sovražni naporji zastoj. — Sovražna ofenziva v Macedoniji zlomljena. — Novi uspehi podmorske vojske.

VOJSKA Z ITALIJO.

Začetek 10. ofenzive. Po več mesecih so se Italijani zopet zganili. 12. maja zjutraj so začeli Italijani močno streljati in sicer iz topov vseh vrst na črti od Tolmina do morja. Ogenj je trajal več ur. 13. maja se je razvilo streljanje še v večji meri. Cel dan so sovražni topovi obsipali z jekleno točo naše postojanke. Naši so jim krepko odgovarjali.

Sodba o prodiranju proti Trstu. Švicarski polkovnik Egli, ki je obiskal našo soško bojno črto, piše v švicarskem listu »Baseler Nachrichten«, da je nemogoče, da bi Italijani prodrli proti Trstu. »Kraška planota, ki zapira pot, je najtežavnejše ozemlje, na katerem so se kedaj vojskovali. Čim dalj naprej pridejo Italijani, tem težavnejši bo njihov položaj. Morebiti bi se z ogromnimi žrtvami posrečilo vzeti del najsprednejših postojank, ali po tem, kar sem videl te dni, smatram za nemogoče, da bi mogli Italijani na komenski planoti prodreti. Južni del Krasa do morja je izborno zaprt. Mogočne utrdbe na Grmadi in na predpolju nahajajoče se višine ojačujejo ogromno obrambo na Krasu. Italijani si morajo izbrati drugo pot, če hočejo v tej vojski doseči Trst.

FRANCOSKO BOJIŠČE.

Boji se nadaljujejo na vsem bojišču. Kljub ogromnim izgubam in malim uspehom Angleži in Francozi še vedno nadaljujejo svoje napore, da bi predrl nemško fronto ali da bi vsaj potisnili Nemce nazaj. Sovražniki upajo, da bo Nemcem zmanjkalo streliva, ker so pred kratkim štrajkali nemški municijski delavci. Končno se sovražno vodstvo boji, da ne bi ljudstvo izvedelo, koliko stotisoč vojakov je šlo za zastoj v smrt! Boji bodo skoro gotovo trajali še nekaj časa, dokler ne bodo Angleži popolnoma omagali.

Peta bitka pri Arrasu se je začela 11. maja. Angleški četni so nasprotniki šele po silni artiljerijski pripravi. V podobni žarkov so se razvijale angleške mase k napadu. V glavnem so napadali v treh smereh: ob cesti, ki pelje proti severovzhodu proti mestu Lens, proti vzhodu na mesto Douai, proti jugovzhodu ob cesti v Cambrai. Na severovzhodnem delu tega napadalnega prostora so se razvili zelo hudi boji za vas Fresnoy. Angleži so jo sicer osvojili, toda

nemški protinapad jih je vrgel nazaj; da je vas končno ostala v nemških rokah. Podobno se je godilo tudi drugim napadalnim skupinam Angležev. Prav tako valovanje je bilo tudi 12. in 13. maja.

Borba ob Aisni se nadaljuje. 5. in 6. maja so doživeli Francozi na tem bojišču občuten poraz. Proti višinam Chemin-des-Dames so vrgli okrog 200.000 mož v boj. Tuintam so potisnili Nemce nekoliko nazaj, toda nemške rezerve so večinoma zopet osvojile izgubljene postojanke. Tako so bile zastoj vse silne sovražne žrtve. Oba nasprotnika sta imela pri tem občutne izgube. 7. maja zvečer se je zopet pognala francoska pehota proti nemškim postojankam; — toda uspeh je bil zopet le občuten poraz. In ta krvava igra se ponavlja vsak dan vedno naprej, vedno novi zbori se pošiljajo v boj — in smrt — zastoj.

V Champagni se bijejo le topovski boji; pehota ni nastopala v večji meri.

BOJI V MACEDONIJI.

Ponesrečena sovražna ofenziva. Po veljnik sovražne macedonske armade Sarraill je moral začeti z ofenzivo, ki naj bi Nemce prisilila, da bi poslali tja ojačen. Toda opekel si je prste. 8., 9. in 10. maja se je razvila huda bitka, kakršne še ni bilo na tem bojišču. Na vsi črti od Vardarja do Ohridskega jezera je zadivil silen topovski ogenj, ki so ga podpirali še metalci min. Po topovski pripravi so začele naskakovati sovražne množice pehote. Sarraill je poslal v boj Francoze, Angleže, Ruse, Italijane in tudi zadnje ostanke Srbov.

Najprej je napadel sovražnik med jezici Ohrida in Prespa, pa so ga hitro vrgle avstrijske in turške čete.

Pri Bitolju je sovražnik nameril svoj artiljerijski in pehotni napad na severozahodne višine. Ko so zavezniki opazili, da se sovražne množice zbirajo v sprednjih jarkih, so namerili tja hud topovski ogenj; kljub temu se je sovražna pehota razvila k napadu na kake tri km. široki bojni črti, toda bila je krvavo odbita.

Najhujši boji so bili pri ovinku reke Črne. Po besni pripravi s topovi so množice Rusov, Francozov in Italijanov na 16 kilometrov široki fronti napadle kar trikrat zaporedoma. Ponekod se jim je posrečilo udreti v postojanke zaveznikov, toda hrabra bolgarska pehota jih je kmalu vrgla ven in ujela 273 mož.

Tudi v gorovju Moglene in ob Vardarju so bili zastoj sovražni napadi. Tu je prišlo pogosto do ročnih metežev, v katerih so zlasti Angleži doživeli krvave izgube.

V teh bojih je Sarraillova armada izgubila do 20.000 mož. Celi kupi sovražnikov leže pred bolgarskimi postojankami in kjer je bil sovražnik udril v bolgarske jarkove, in je moral potem iz njih, so strelski jarki polni sovražnih mrličev.

DOGODKI NA MORJU.

Uspehi podmorskih čolnov vedno bolj rastejo. Angleži sedaj sami priznavajo, da podmorski nevarnosti niso kos. Pišejo, da so Nemci šele dobro začeli podmorsko vojsko in da se bo število nemških podvodnikov v nekaterih mesecih podvojilo.

če ne potrojilo. Pravijo, da Nemčiji čas potroga do uspehov: čim dalj se vleče vojska, tem več podmorskih čolnov spuste v morje in tem bolj se gosti mreža podvodnikov okrog Anglije. Vsak dan poroča nemška admiraliteta o novih sovražnih ladjah, ki so bile pogreznjene.

Boj na morju se je vnel med oddelki nemške in angleške mornarice ob flandrijski obali. Nemške ladje so udrle na odprto morje, kjer so zadele na oddelek sovražnega brodovja. Razvil se je boj na veliko daljavo. Na nekem sovražnem rušilcu je v tem boju prišlo do eksplozije, nakar se je potopil. Nato se je boj prekinil.

MIROVNI GLASOVI

Razne govorice o miru. Nekdanji francoski vrhovni poveljnik Joffre je rekel v nekem govoru: »Nazaj ne moremo, dokler Nemci ne dajo Franciji Alzacije in Lotaringije.« V skandinavskih državah so pa mnenja, da bodo dogodki na Ruskem in svetov-

Cesarjev dar. Naš cesar je podaril vdovi profesorja Maksa Sever, ki je padel junaške tragične smrti v službi domovine kot nadporočnik, ko je vezbal vojake v metanju ročnih granat, — gospej Zalki Sever, 2000 K.

Spremembe v duhovski službi: Premeščeni so bili: g. Jožef Poje, kaplan v Žireh na Brezovico; g. Fr. Učakar z Brezovice v Žiri; g. Ant. Selan iz Poljan na Vrhniko. — Prostovoljno se je odpovedal župniji g. J. Ogrizek, župnik v Lomu.

Za častnega meščana ljubljanskega je imenovala mestna občina ministra Otokarja barona Trnka, ki je mnogo pripomogel, da je mogla mestna plinarna (kakor tudi elektrarna) v pretekli zimi nadaljevati svoj obrat in da se je moglo dovažanje potrebne premoga zagotoviti.

Nemški kancler na Dunaju. Dne 13. maja je prišel nemški kancler Bethman-Hollweg na Dunaj. Posvetoval se je z grofom Černinom; sprejet je bil tudi pri ce-

maja v Kostanjevici za sodni okraj Kostanjevica; dne 1. junija v Krškem za sodni okraj Krško; dne 2. junija v Ratečah za sodni okraj Rateče; dne 3. junija v Litiji za sodni okraj Litija; dne 17. maja v Kočevju za sodni okraj Kočevje; dne 18. in 19. maja v Ribnici za sodna okraja Ribnica in Velike Lašče; dne 21. in 22. maja v Kamniku za sodna okraja Kamnik in Brdo; dne 23. in 24. maja v Ljubljani za mesto Ljubljana; dne 25. maja v Škofji Loki za sodni okraj Škofja Loka; dne 26. maja v Kranju za sodna okraja Kranj in Tržič; dne 29. maja v Radovljici za sodni okraj Radovljica; dne 30. maja na Jesenicah za sodni okraj Kranjska gora; dne 25. maja v Vipavi za sodni okraj Vipava; dne 29. in 30. maja v Postojni za sodne okraje Postojna, Ilirska Bistrica in Senožeče; dne 31. maja v Logatcu za sodne okraje Logatec, Lož in Cerknica; dne 2. junija v Idriji za sodni okraj Idrija.

Odlikovanja za zasluge pri podpisovanju vojnega posojila so dobili med drugimi: G. A. Cerkovnik, župan v št. Ruprtu, in g. Iv. Krhin, župan v št. Jerneju: srebrni zaslužni križec s krono. — G. dr. Ivan Černe, ravnatelj »Ljudske posojilnice« v Ljubljani, g. Jos. Eppich, župnik v Srednji vasi pri Kočevju, g. Iv. Krajec, ravnatelj posojilnice v Novem mestu, g. Ant. Lesjak, župnik in duh. svetnik v št. Jerneju, g. Jak. Ramovš, župnik v Vel. Laščah, g. K. Vukšinič, oskrbnik n. vit. r. v Metliki: vojni križec za civilne zasluge 3. reda. — G. J. Rašica, ravnatelj deželne banke v Ljubljani, g. V. Pečanka, ravnatelj ljubljanske kreditne banke, g. dr. A. Medved, katehet v Mariboru, g. dr. J. Tominšek, gimn. ravnatelj v Mariboru: vojni križec za civilne zasluge 2. reda.

Žalostna smrt. V Ljubljani se je utopila 26 let stara gospa Ivana Bischof, rojena Tomšič, soproga davčnega asistenta, rez. poročnika Viktorja Bischof. S seboj je vzela tudi 6 mesecev starega sinčka, ki je tudi utonil. Kot vzrok je navedla, da ni mogla otroka zadostno sama dojiti!

Grmenje, ki se je čulo po Kranjskem 11. maja zvečer iz ljubljanske okolice, naj nikogar ne vznemirja. Pojasnilo o tem pride pozneje.

Spominska cerkev v Trstu. V spomin na svetovno vojno in na padle Tržačane bodo sezidali v Trstu novo cerkev. V ta namen se je ustanovilo društvo, ki mu naložuje vsled predloga škofa mil. g. dr. Karolina, tržaški namestnik. Cerkev se bo imenovala »Spominska vojna cerkev cesarica Zita« in bo stala v okolišju sv. Andreja.

Vojaške novice.

Spominski šopek! Načelnik gen. štaba pl. Arz je poklonil cesarici Ziti na rojstni dan krasen šopek, zvit iz cvetk, ki so jih poslali vojaki iz vseh front, celo iz strelskih jarkov.

Vsi zvonovi. Na Ogrskem bodo baje pobrali vse zvonove za vojno uporabo, ko-

Avstrijska cesarska dvojica pri strelcih v Bolcanu.

na lakota kmalu prisilili vse države na mir. Dosedaj so bili Angleži glavni nasprotniki miru, vsled podmorske vojske bodo pa tudi ti omehčani.

Tedenske novice.

Zaklad cesarice Zite. Mestni svet ljubljanski je na rojstni dan Nj. Velikanstva cesarice Zite soglasno sklenil, da se v prihodnji proračun postavi znesek 30.000 kron, ki se bo kot »zaklad cesarice« plemenito naložil, takoj po vojni pa uporabljen v enega izmed namenov, ki so Njenemu Velikanstvu najbolj pri srcu.

Umri je v Ljubljani goriški kanonik msgr. Janez Wolf, star 83 let. Častitljivi starček je živel v Ljubljani kot begunec. Bolan je bil le nekaj dni. Naj počiva v miru preblagi pokojnik!

sarju. Dne 15. je govoril nemški kancler v državnem zboru, kjer je baje izjavil, naj se pričakuje, da se bo kmalu sklenil mir.

— **Nova prebiranja.** S pozivnim razglasom »T« zaukazano ponovno prebiranje v letih 1871. do 1867. rojenih črnovojnikov in vseh onih v letih 1893. do 1867. rojenih, kateri so bili dosedaj izvzeti od prebiranja vsled kakega izvida o napakah, ki povzročajo nesposobnost za vsako službo, se vrši na Kranjskem: Dne 17., 18., 19., 20. in 21. maja v Ljubljani za sodna okraja Ljubljana (izvzemši mesto Ljubljana) in Vrhniko; dne 22. maja v Višnji gori za sodni okraj Višnja gora; dne 23. in 24. maja v Črnomlju za sodna okraja Črnomelj in Metlika; dne 25. maja v Rudolfovem za sodni okraj Rudolfovo; dne 26. maja v Žužemberku za sodni okraj Žužemberk; dne 29. maja v Trebnjem za sodni okraj Trebnje; dne 30. maja v Mokronogu za sodni okraj Mokronog; dne 31.

likor jih je še ostalo. Pustili bodo samo take, ki imajo zgodovinsko ali umetniško vrednost.

Papež Benedikt XV., ki se neprestano trudi, da bi dosegel mir, priporoča, naj bi vsi dobri in verni katoličani pomnožili svoje molitve in prošnje do Kraljice majnikove, ki je obenem Kraljica miru. Sestavil in izdal je posebno mirovno molitev k presvetemu Srcu Jezusovemu in preblaženi Devici. Naj bi nam majnikova Kraljica prinesla če ne naravnost miru, pa vsaj blaženo upanje, da se mir čimprej zagotovi.

Rekord glede števila odlikovalnih znakov bo menda dosegel Slovenec Anton Lokar, stotnik v generalnem štabu. Doslej je dobil že osem odlikovanj; zadnje mu je podelil malteški viteški red.

Vojaški škof Bjelik nadzoruje sedaj dušno pastirstvo med vojaštvom na bojišču in po bolnišnicah na jugozahodni fronti.

V prid vdovam in sirotam po padlih vojaki so odkrili v Novém mestu dne 13. maja »vojnega moža«. Po primernem nagovoru novomeskega prošta mil. g. dr. Elberta so navzoči odličnjaki zabili prve žeblje.

Po dopustu. — Italijansko bojišče, 1. maja 1917 po dolgi frontni službi je tudi mene enkrat doletela sreča, da sem smel zapustiti za 14 dni s snegom pokrite gorske velikane in pohiteti domov, v drago mi Rožno dolino. Le žal, da so ti lepi dnevi tako hitro minili! Precej se je izpremenilo v tem času v zaledju. Zvonov ni več, vsaj večjih ne; s solzami v očeh se je ljudstvo poslavljalo od njih. Povsod vidiš temne, žalostne obraze. Osamljene, tihe žene in dekleta se vrlo trudijo pri vseh potrebnih kmetijskih delih. To so junakinje! Nekateri tožijo, da so se mladenke v moralnem oziru zelo izpremenile, poslabile. Vem, da so tuintam te tožbe upravičene, toda ne povsod. Še jih je pretežna večina pridnih in npravno poštenih. Taka napravijo tudi na vojake s fronte najboljši vtis in jih krepe, da vstrajajo. In kako lepo pišejo svojim dragim na bojišču: »Rad molim in ne zabi na Boga!« Vsa čast takim vrlim dekletom! Pozdrave vsem čitateljem »Domoljuba«. — Joško Gabrijel.

Še precej hitro je došla dopisnica, ki so jo pisali uredništvu ujetniki iz Gribanovke na Ruskem. Vsebinska: Podpisana pošljeta v imenu vseh Slovencev, ki se tukaj nahajajo, cenj. in ljubim bralcem »Domoljuba« srčne pozdrave v upanju, da se kmalu vrnemo v drago domovino. Bog Vas živi! Iv. Javornik, Jos. Bregar. — Gribanovka, Tamb. guber. Rusija. — Čevljarsko delo opravlja v ruskem ujetništvu Jak. Lukančič, iz Rovt pri Logatcu. Domači so čakali 11 mesecev, preden se je oglašil. V ujetništvu je z njimi več tovarišev domačinov.

Grški kralj v Solunu odstavljen. Na nekem shodu v Solunu so proglasili, da je grški kralj Konstantin odstavljen. Na shodu je bilo do 40.000 oseb. Izdajalcu Venicelu so prirejali ovacije.

To kaj povel V treh mesecih podmorske vojske (od 1. februarja do 1. maja) je bilo potopljenih, kakor je razvidno iz natančnih uradnih zapiskov nemškega mornariškega urada, 1325 sovražnih in nev-

tralnih ladij. Nemci so izgubili pač tudi precej podvodnih čolnov, vendar je pa število podvodnikov, ki jih pridno grade, čedalje večje, moštvo čedalje bolj izšolano, vojnega materiala pa vedno zadosti. Število potopljenih ladij je v sedanjem gorkem času čedalje večje.

Mala stvarca, a za nas zabavna. Mladenči in moške v tirolskih Dolomitih, pošiljamo vsem bralcem »Domoljuba« pristrčne pozdrave. Ko bi Ti, predragi »Domoljub«, znal, koliko veselja nam napraviš, kadar priroinaš v naše zasnežene hribe, bi bil še bolj ponosen, ko si tako srečen, da moreš razveseliti nas siromake, ki nam je odmerjenih le malo veselih uric. Ti nas pa vselej razveseliš; kadar prideš, kar skočimo okrog Tebe, pa ne le Slovenci, ampak tudi hrvatski in češki vojaki. Oh koliko je veselja in zabave s skrivnico! Tako sama na sebi mala stvarca, a za nas vake toliko zabavna! Enako pa tudi druga vsebina. Beremo glasno in cel kolobar je okrog; prebrati se mora do zadnjega stavka. Ko ni več, pa još jedan put čita Hrvat. Na zadnje pridejo še inserati na vrsto. —

Korajžni in veseli smo pa še vedno in tudi še precej pri zdravju. Sem pa tam tudi kakšno »slovensko« zakrožimo. Tudi Nemci jako radi slišijo naše pesmi. Kar vrstimo se: enkrat zapojejo mi Slovenci, drugi Nemci, pa eden drugega poslušamo, in pri tem smo si največji prijatelji. Vidiš, dragi »Domoljub«, takšno je naše življenje in zabava.

Kadar laška granata čez nas oziroma med nas pribrenči, ali mislite, da se slovenskemu junaku hlače tresejo? Pozdravljamo vse drage doma. Na veselo snidenje! Anton Drašler, Borovnica; Lojze Pirnar, desetnik, Dobrava; Pavlo Renar, Rojan, četovodja; Franc Munda, Ptuj, četovodja; Franc Ladič, Podgrad; Ivan Znidaršič, Grahovo; Anton Kavčič, Postojna, poddeset; Udovč Matija, Št. Janž.

Vojni ujetniki. Do 1. februarja 1917 so osrednje velesile ujele vsega skupaj 2 milijona 874.271 sovražnih vojakov. Od teh je v Avstriji: 852.853 Rusov, med njimi 4755 častnikov; Italijanov 97.712 (med njimi 2227 častnikov); Romunov 38.327 mož, 542 častnikov.

Ruske armade kmalu ne bo več, če bi bilo res, kakor so poročali časopisi, da je od ruske vojske pobegnilo od 1.200.000 do 2 milijona vojakov. To se pač bere kakor izmišljena pravljica.

Bivši predsednik — vodja ameriške vojske. Roosevelt se je sam postavil na čelo prostovoljnemu vojnemu zboru Američanov, ki šteje baje 184.000 oboroženih mož. Te namerava prepeljati na Francoško, kjer jih bodo izurili.

Še ena ljudovlada se je oglašila, da ne mara več diplomatskih zvez z Nemčijo, t. j. afriško-zamorska ljudovladica Liberia. Dandanes se pač malo menimo za take države!

Prebiranja v Ameriki. Severna Amerika rožlja z orožjem. Tekom nekaterih mesecev namerava poslati na evropsko

bojišče pol milijona vojakov in 400 težkih topov. Edino to skrbi Wilsona, če Mehika zahrbtno udari. Tudi Japonska je jela to hipno gibanje v Ameriki po strani gledati, češ, kaj pa, če bi se ost obrnila tudi proti Japoncem.

Majniške pozdrave pošiljajo vsem znanim in vsem domačim: Jožef Humer, Kramsach na Tirolskem. — S tirolskih planin: Telef. Janko Mejač in Karel Sajovic iz Metnika; podd. A. Tavcar, Stara Loka; inf. Iv. Vidic, Brezje; Andr. Tajfek, Vrzdenec; Jožef Rugelj, Jesenice; Fr. Remar, Cernik; Albin Morela, Moravče; Fr. Frelju, Brezje; J. Dejak, Ribnica; J. Kosele, des. J. Gestel, Kočevje. Naznanjajo, da so vsi zdravi in veseli. — Z romunskih bojnih ravnin desetnik Iv. Uranič, častniški kuhar Jul. Adamci. — Iz strelskih jarkov italijanskega bojišča: Strelci Janko Kokalj, Ihan; Ivan Krvin, Vrhnika; Rudolf Kovač, Ihan; Stefan Katz, Št. Janž; Josip Zupančič, Pristava; Martin Podlipnik, Ihan. — Z južnega bojišča vojaki gorskega strelskega polka: Podd. Josip Udovč, Št. Janž; Anton Hribar iz Ihan; Alojzij Tomažin iz Zleba; inf. Ignacij Žebić, Krize pri Trziču; Jožef Bratina, Dol. Otlica; Franc Pehovčič, Zgor. Logatec; Jožef Kovač, Kaminje; Martin Pavlovič, Krško; Franc Fink, Št. Janž; Fr. Debevc, Št. Janž; Luka Grajfonar, Ptuj; Pipan Ant., Škofja Loka; Janez Cerar, Domžale; Karel Dreo, Slov. Bistrica.

Razne novice.

900 K podpore je donesel cerkveni koncert v ljubljanski frančiškanski cerkvi dnevnim zavetiščem za revno šolsko mladino. Koncert je nudil ljubiteljem glasbe velik umetniški užitek.

Romunija res bogata. Dunajski listi naznanjajo, da bo prišlo iz Romunije v najkrajšem času še 320 vagonov romunskega žita v Avstrijo.

Enakopravnost. Iz fronte je pisal vojak: »V naši ustavni državi si nekateri prilaščujejo več pravic, kakor jim gre. Ti ljudje pač ne marajo poznati enakopravnosti. Povejte tistim gospodom na Dunaju, naj se pridejo k nam na fronto učiti enakopravnosti. Devet mož nas je pri švarmu in sedem narodnosti, a nikomur ne pride na misel, da bi si prilaščal več pravic, in gorje mu, ako bi se mu samo vzbujala ta misel. Vsi enako uživamo eno gorje, ki ga vojska zada vojaku na fronti. Pogledati naj pridejo ti ljudje skupen grob, kamor polagamo naše padle tovariše! Različnih narodnosti so, iz različnih dežel so doma; vsi so žrtvovali največ, da vse, kar so imeli, svoje življenje, in sedaj vsi skupno uživajo mir. Kdor si tega ne da dopovedati, naj pride k nam. Trda je naša šola, a temeljita je!«

Za vojno zgodovino. V sarajevski okoliščini se je pasla krava nekega posestnika. Zvečer so jo našli vso v krvi. Neki brezsrčnež ji je odrezal kose mesa z živega trupa. Žival so morali takoj pobiti in zaklati.

Pridelovanje riža. Na Bolgarskem so obdelali in posejali 5570 ha z rižem. Pripraven svet v ta namen je okrog Plovdiva in Tatar. Pazardika.

Nemiri na Ruskem, kakor tudi v Italiji se množe. Posebno hudo je vreščalo v industrijskih krajih Lissone in Meda v Lombardiji. Delavci so se zbrali in metali kamenje na tvornice ter kričali: »Dajte nam riža in kruha!«

Pomanjkanje se zopet bolj čuti po ruskih mestih, zlasti v Petrogradu in Moskvi. Ruski vojni minister je nasvetoval, naj bi

se Petrograd izpraznil. Ker vladata dve vladi, če ne še več, prihaja čezdalejbolj na površje anarhija. — Število miroljubnega vojaštva se množi od dne do dne. Po mestih so na dnevnem redu demonstracije vojaštva za mir.

Miroljubni Rusi. Iz Švice se je podalo te dni 250 Rusov v domovino. Izjavili so, da bodo delali za mir, ker sovražijo angležke, kakor tudi nemški imperializem.

Koliko je muzlimov? Sedaj, ko smo v vojskino zvezi s Turki, ki so pripadniki izlama (mohamedani, muzlimi), so jeli ugibati in poizvedovati, koliko je vseh mohamedancev? Število se ne da natanko dognati, ker ni najti točnih podatkov. Knjiga »Die islamische Welt« pravi, da jih je najmanj 215 milijonov (po vseh delih sveta). So pa tudi, ki trde, da bi jih bilo 319 milijonov.

Dopisi.

Iz Stare Loke na Gorenjskem. Preselil se je od nas v Kranj na svoj rojstni kraj č. g. zlatomašnik Al. Kumer. Bival je »pri Fari« v pokoju okrog 15 let; poznal je skoro vsakega župljana. Neštetim je pomagal z modrimi nasveti zlasti v raznih boleznih. Žal je nam za ljubeznivim g. Lojzom in še zlasti za »sedmo mašo«, ki je bila stalno njegova. Hotel pa je preživeti svoja zadnja leta med svojimi ožjimi rojaki in sorodniki, zato mu želimo, da isto zadovoljnost, ki jo je užival med nami, uživa tudi ondi. — V Starem dvoru je umrl daleč nekoliko znani Martin Triler, po domače »Matecelj«. Bil je korenjak, prava gorenjska grča, obenem in še bolj pa mož globoke vere, iz katere je zajemal pomoč in tolažbo v dolgi bolezni. Nazadnje je vodil dela v zvoniku, ko so pred petimi leti obratili zvonove »pri Fari«. Prehladil se je tedaj in zadel ga je mrtvoud v noge in deloma v roke. Ljubil pa je iz vse duše zvonove in se vidno razveselil, če je zaslišal, da pritrukuje. Ko pa so preteklo jesen zadnjič mogočno peli zvonovi v slovo, ga je pretreslo, da je mlo jokal in od takrat vedno huje pešal. Pred tednom pa je umrla tudi njegova ženska hči Terezija, opešana od prevelikega dela, ker je sama s sestro vodila obširno kmetijo. Počivajta v miru, blagi oče in hči!

Ledine naš Idrijo. Tudi pri nas je zadnji »lašt« ptič spuščal svoje pozdrave — na srečo samo čisto papirne prorokbe o našem skorajšnjem porazu. Nekemu možu je priletel listič s tako »to-lažbo« ravno na rovnico, ko je kopal na njivi. — Vrnil se je srečno iz večmesečnega ruskega ujetništva Jožef Cadež, po d. mace Trépalov Pepe. Bil je večkrat hudo ranjen; poskusil je sibirski mraz in tudi drugače mnogo hudega, a ga je z božjo pomočjo njegov pogum zopet privedel nazaj iz »žalostne in nesrečne Rusije«. — Naša vneta Marijina družba s svojimi spretimi igralci je priredila dne 29. aprila letos že drugo predstavo na veliko veselje gledalcev in na korist domovini. Čisti dobiček se je obrnil v prid vojnih domov. — Kakor mnogokje, tako tudi pri nas nimamo več velikega zvona. Bil je še mlad korenjak, 21 let mu je bilo, in tehtal je 1550 kg, a moral je odriniti k vojakom. Bog ga nam privedi kmalu nazaj!

Vel. Gaber. Spremili smo 9. t. m. k večnemu počitniku Radeckijevega veterana Marolta po dom. Laščanu. Dosegel je visoko starost 92 let. Šele zadnje leto je opešal. Kaj hudo mu je bilo, ko ni mogel več vsak dan k sveti maši. Služil je še dve leti pod cesarjem Ferdinandom. Zelo rad je govoril o Radeckiju; nekoč ga je tudi stražil, nakar mu je nekaj denarja podaril z opazko, da ne za-ganje dati. »Radecki« — to je bil mož! Pa kako se rad molil, zato je tudi zmagoval! mi je enkrat rekel. Ni mu šlo v glavo, kako se danes vojskuje, rekel je: »Mi smo se vojskovali večina po mestih, zdaj pa po hosti in po jarkih in zmajeval se z glavo. Blagi starček! Veseli se pri svojem ljubljenskem vojakovodju Radeckiju po mnogih bridkih preizkušnjah v večni slavi!

Iz Višnje gore. V nedeljo, 6. maja, je bil za nas kaj vesel dan. Prevzvišen g. knezoškof so de-lali otrokom zakrament sv. birme. Po končani službi

božji so se podali prevzvišeni v spremstvu več duhovnikov v Krško vas in odtod po strmi in skalnati poti v Drago. Kako blagodejno je vplivala ponižnost in ljubeznivost našega nadpastirja! Kako priprosto in ljubeznivo so se prevzvišeni pogovarjali z vsemi, posebno z malimi otroki. Niso se sramovali stopiti tudi v borno kmečko hišo obiskat bolnika, povsod deleč apostolski blagoslov. Res, ta dan nam ostane v živem spominu! Bog nam ohrani še mnogo let ljubljene nadpastirja in poplačaj ves njih trud! — Erjavec, župan.

Vatovlje. Dne 3. t. m. sta obhajala v tukajšnji cerkvi zlato poroko Gašpar Malečkar, posestnik in minar v Padežu št. 17, in njegova žena Marija rojena Vatovec. Mož je star 79 let, žena pa 73. Imela sta osem otrok, izmed katerih so trije umrli. Najmlajši sin Peter, sedaj gospodar na domu, je bil pri padcu Przemysla ujet in se od tedaj nahaja v ujetništvu v Rusiji.

Na Šenturški gori so za rojstni dan cesaričin članice Marijine družbe uprizorile igrokaz: »Sveta Zita«. Vloge so bile prav srečno odbrane. Ob pogledu na Zito, njeno ponižnost, darežljivost do ubogih je marsikatero oko zarosilo. Igre se je udeležila šolska mladina in Marijina družba. Ko se je govornik koncem igre spominjal blage cesarice Zite, želeč ji obilo blagoslova božjega na vzvišenem mestu v blagor vsem narodom črne Avstrije, se je s cesarsko pesmijo zaključila skromna, a pomenljiva in ljubka slovesnost.

Gospodarske stvari.

Naša mladina. Vedno pogosteje se slišijo pritožbe pametnih ljudi in tudi sodnikov čez našo mladino. Sodniki, ki imajo le z malim številom resnično storjenih nerodnosti opraviti, se pritožujejo, da ti otroci nimajo do nobene reči spoštovanja. Odkod to zlo? Otroci morajo imeti strah, dokler niso odrasli; če tega ni, podivjajo popolnoma in se vdajo najhujšim strastem. Zakaj tega strahu ni. Uradi so veliko premehki; kaznujejo se le najhujši slučaj in še ti neznatno. Opaža se žal celo, da taki mladiči že znanja delajo, skrunijo nedeljo, zanemarjajo sv. mašo, razgrajajo i. dr. Če jih kdo posvari, se mu smeja, kakor bi mu hoteli reči: »Saj me ne smeš udariti.« Kako naj se pomaga? Menda ne bo šlo drugače, kakor po zgledu naših očetov, ki so rabili brezovo »clje«. Župan, ki je odgovoren za policijski red, naj bi v tem oziru potrebno ukrenil. Tudi če fantiči ponoči razgrajajo ali z dekleti v gostilno pridejo, bi bilo brezovo olje najboljšo zdravilo.

Ženstvo — kam? Vedno pogosteje so tudi pritožbe čez naše ženstvo. Nekdaj je slovela slovenska zakonska zvestoba in dekliska poštenost. Zdaj se sliši o strašni pohotnosti, o padlih in zgubljenih. Kam bomo prišli po tej poti? Tujci skrunijo naše ljudi in mladina je dostikrat žrtev poželjivosti! Dajmo vendar kaj na svojo čast, ker od čistega življenja je tudi v veliki meri odvisna prihodnost našega naroda. Upamo, da je večina vendar še dobra!

Samo, da je kaj. Veliko vpitje je nastalo po Avstrijskem, ko je mesto Dunaj kupilo za hrano revežev 85 vagonov pese od barona Thavorat in jo plačalo 100 kg po 28 K, trikrat dražji, kakor najboljši krompir. Baron je še pravil, da je peso le iz usmijanja prodal, ker bi jo lahko porabil za sirup, cikorijo in drugo hrano; 10 kg bi mu vrglo 40 K. Dunajski župan je na razne ugovore povedal, da mora pač hrano za ljudi kupiti, kjer in kakor jo dobi. Kaj po-maga nizka cena za krompir, nizka cena

za žito, če pa nobenega nikjer ni. — Veliko pese je bilo še zmrznjeno, Dunajčanom je vendar dišala. Z največjo slastjo jedo tudi vojne klobase, v katerih so menda naj-finejše reči. Pravijo, da so te klobase do-bro sredstvo za čiščenje želodca. —

Stari časi se vračajo. Menjava blaga. Nekdanje čase so kupčevali le tako, da so menjavali blago. Iz daljnih dežel so prinesli ondotne pridelke in izdelke in jih pri nas zamenjali za žito, moko in živino. Ti časi se zopet vračajo. Nekdaj so države plačevale tujim državam le v denarju v zlatu ali papirju, kakor so se dogovorili. Danes zlata ven ne pustijo, za papir pa na tujem ne porajajo. Tako je zopet nastalo menjavanje. Kar mi rabimo od Švice (sir, živino, ure, tkanine in Bog zna, kaj še vse), moramo plačati s sladkorjem, petrolejem, premogom in najbrže tudi s steklom. Tudi po vojski bo vrednost blaga vedno ostala. Čim več bomo imeli na prodaj in čim manj bomo rabili tujih reči, tem boljša bo naša denarna vrednost. To menjavanje blaga je pa tudi eden izmed vzrokov, zakaj pri nas primanjkuje premoaga, petroleja in sladkorja. Za premog se pač domneva, da ho-čejo bogati gospodje, ki imajo premo-govnike v lasti, doseči boljše cene; kajti želez-niška uprava je izjavila, da je vozov zdej zadosti na razpolago. Kdor pa noče pro-dati, dobi vedno dober izgovor.

Med deželo in mesti je nastalo tudi tako menjavanje blaga. Iz mesta prinesejo sladkor, cikorijo, kavo, petrolej in razne druge reči; na kmetih pa dobijo jajčke, zajčke, putke, ješprenček, tudi kaj malega moke ali kruha in kakor izjemo kak krompir. Od svojih ust si kmetje odtrgajo, da morejo revežem pomagati. Izlepa se pri našem kmetu vse doseže. Neki gospod je imel veliko revežev oskrbovati. Hrane ni bilo mogoče dobiti. Dobi sod petroleja ter da razglasiti, da bo petrolej dajal za turšico. Luč mora tudi zadnji siromak imeti. Kmet zlasti pri živini ne more brez njega izhajati. Prinesle so mu torej reve po 1 l ali dva turščice, ker več nišo imeli in preje-mali petrolej po malem. Bilo je njemu in njim pomagano. — Največji reveži so pač oni, ki nimajo ničesar, da bi zamenjali. Teh je največ.

Na Poljskem je v naši oblasti veliko zelo rodovitnega sveta. Naši imajo 515.533 km² in Nemci 75.787 km² dežele. Z žitom je tam obsejanih 8 milijonov hektarov. Prideluje se večinoma rž. Če računamo na 1 ha le 1000 kg pridelka, bi pridelali vsega žita 80 milijonov stotov ali 800.000 vago-nov. Pri tej množini bo gotovo nekaj pri-delkov ostalo čez domače potrebe. Travnikov je 2/3 milj. ha, torej v primeri z njiva-mi skoraj malo. So prav take razmere, kakor na našem Dolenjskem, kjer je veliko njiv, pa malo travnikov. Gozdov je 2/9 milijonov ha, med temi skoro tretji del državnih. Zemlja je za kmete prav žalostno razdeljena: Ti imajo le 45/58 % vsega sve-ta, torej niti polovico. 34/45 % veleposest-niki, 6/13 % malo plemstvo, ostalo drža-va. Prav veliko je tam sadja in razne zele-njave. Živine so imeli pa že pred vojsko vedno manj. L. 1903. so imeli konj 1.413.000 leta 1908. le 1.212.700, govedi pred 25 leti 3.013.400, leta 1908. le 2.452.800, ovc leta

1864. 3,744.000, leta 1908. samo 1, 291.900, prešičev pred 50 leti 928.000, leta 1908. 747.300. Izdeluje se tam v 53 tovarnah 1,263.000 q sladkorja. Ker bodo letos kolikor mogoče pomnožili kmečko produkcijo, bo tudi sladkorja precej.

Cena konj. Zelo se je izpremenila cena konj. Pred vojsko je plačevalo vojaštvo za dobre konje 650 K. V začetku vojske so plačevali po velikosti 900—1200 K. V zadnjem času so plačevali konje za ježo in vprego po 2400 K, težke po 2800 K. Ker Nemci niso imeli doma zadosti konj za svojo armado, so dobili pravico pri nas kupovati. Kupovali so le na Dunaju in na Ogrskem. Plačevali so konje za ježo po 3000 K, za vprego po 2800 K. Jemali so tudi konje z enim očesom, če so bili dru-

je bilo premajhno. Poklicali so starega Afrikana, ki je že večkrat slone lovil. Ta je prišel s puško, nameril zadek za ušesom in parkrat ustrelil. Padel je precej mrtev na tla. Toda zdaj ga niso mogli vzdigniti, saj je tehtal zaklan brez droba in krvi 2750 kilogramov. Razrezali so ga kar na tleh. Pravijo, da je bilo strašno delo z ubogim slonom, kterega so razne komisije natančno ogledale in našle, da je bil popolnoma zdrav. Sama koža je tehtala 300 kg in se je prodala strojarjem za 1000 K. Možgani so tehtali 4'5 kg. Meso je imelo okus kakor od bikov. Kosti so pa porabili za ženske pahljače. Torej ženske bodo imele najbolj trajen spomin na velikega slona.

Lakota po vsem svetu. Bati se je, da bo prihodnje spomlad živeža po vsem sve-

teremu, ki je zaklal le enega prešička, bi še brez oddaje teh kilogramov precej zmanjkalo. Ker imajo pooblaščenca za sprejemanje masti nalog, da dajo določeno množino masti tudi za domače reveže, naj se vsak, ki nima masti zadosti, bodisi, da je klal ali ne, oglasi in naznani, koliko rabi. Ta mast bo tudi precej cenejša, kakor se dobi drugod. Kdorkoli nima zadosti masti naj se kmalu oglasi.

Predavanja o vinarstvu. Vinarski nadzornik g. B. Skalický predava meseca majnika o zatiranju trtne plesnobe z novimi sredstvi. V četrtek (praznik vnebohoda), dne 17. majnika jutraj po prvi maši v St. Jerneju, popoldne ob 3. uri v Beli cerkvi. V nedeljo, dne 20. majnika po prvi maši v Trzinu pri Mokronogu, na binkoštni ponedeljek dne 28. majnika po prvi maši pri Sv. Križu pri Kostanjevici. — Ker je radi pomanjkanja žvepla uporaba novih sredstev zoper trtno plesnobo jako važna, je želeli, da se vinogradniki predavanj v obilnem številu udeležujejo.

Opozorilo živinorejcem! Kranjsko deželno mesto za dobavo klavne živine v Ljubljani naznanja sledeče:

Ker pomanjkuje drugih živil, je odredila državna oblast, da se vojaštvu in civilnemu prebivalstvu oddaja dosti več živine kot prej. Vsled teh zelo velikih zahtev bo treba seči dostikrat po živini, ki bi bila sicer še potrebna živinorejcu. Vendar stvari, kakor je mučno, ni mogoče izpremeniti. Naj se skušajo kmetovalci sprijazniti s težkimi razmerami. Če se izvrši prisilna rekvizicija živine s posredovanjem orožništva, se odtegne lahko prodajalcu v zmislu ministrske naredbe z 1. maja 1917 celi 5 % od kupnine, ki bi jo sicer prejel, ako bi živino prostovoljno dal.

»Kranjsko deželno mesto za dobavo klavne živine« kakor tudi njega zaupniki bodo varovali kljub težkim časom kar največ mogoče koristi kmetovalcev ter težko breme kar najpravičnejše in na tak način razdelili, da ne bo preveč občutljivo.

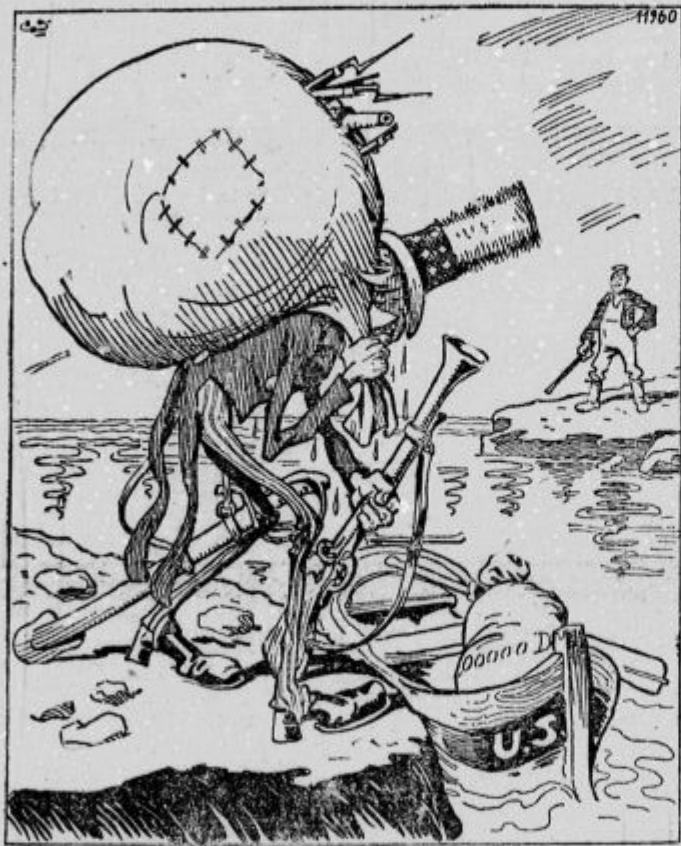
Vojna repe. Ker skoro gotovo občine ne bodo dobile zadosti semenskega krompirja, namerava »Zavod za promet z žitom ob času vojne«, podružnica v Ljubljani, dati na razpolago seme vojne repe, ki vsebuje precej sladkorja in je uporabna za jed in za krmo. Žitni zavod bo razdeljeval seme vojne repe po svojih komisijonarijih brez plačn o onim posestnikom, ki so pripravljeni, da sklenejo z njim pogodbo za pridelovanje. Prevzemna cena za repo bo K 10 za 100 kg prosto železniška postaja. Pridelovalec bo smel obdržati za lastno porabo 20% pridelka. Ker se mora vsejati vojna repa najkasneje do konca maja, mora priglasiti vsak posestnik čimprej pri svojem županstvu površino zemljišča, ki bi ga hotel obsejati z repo: Žitni zavod bo nato seme takoj preskrbel.

IVERI.

Nase edino se moreš zanesti, redko na druge ljudi; sebe pri sebi moraš imeti, drugo pa vse te pusti.

Nevoščljivci umrjejo, nevoščljivost pa ne.

AMERIKA V VOJSKI.

No, zdaj pride stari mladič, ki je poln mirovnih besedi, zraven je pa ves čas zalagal naše sovražnike — in služil.

gače dobri. Zdaj so konji še dražji. Za ježo se plačajo po 4000 K; ako so bili na vojski in kot ranjeni ali opešani nazaj poslani, do 6000 K, če so že zopet utrjeni. Par dobrih vprežnih konj velja danes 6000—7000 K. Težkih konj ni dobiti izpod 5500 K; plačajo jih tudi precej višje. Za triletnega žrebeta plačajo do 3000 K; na Dunaju pa za konja, ki gre v mesnico, 1100 K.

Posebnost v berolinski mesnici. Posebno živino so imeli v berolinski mesnici. Neki cirkus je imel divjega slona, ki je menda preveč nagajal. Gospodar ga je prodal gostilničarju Hühne, ki je hotel v gostilni slonovo meso razpečati. Peljali so ga v mesnico. Toda kako ga pobiti? Ko bi začel razsajati, bi jim vso hišo podrl. Vse

tu primanjkovalo. Do 20 milijonov najboljših delavcev je vzeti kmetijstvu, umetnega gnoja niso nikjer zadosti dobili. V Ameriki, na Angleškem in Francoskem manjka kalijeve soli, pri nas in na Nemškem pa superfosfata, žlindre in čilskega solitra. Posadite torej, kolikor je mogoče veliko fižola. Kaže se, da bo letos za fižol ugodna letina. Po razorih, po turščici, pesi in krompirju, povsod, kjer je kak prostorček, zasadite fižol. Če reveži nimajo gnoja, naj poberejo otroci cestno blago. Z malim trdom se tu lahko prav veliko doseže. Kole in preklice za palčarja dobiš lahko še sedaj v vsakem leščevju.

Mast. Kdor je zaklal prešiča, bo moral oddati določeno množino masti. Marsika-

Za naše gospodinje.

Cvetje brez sadu. Bogato obložena češplja je v sedanjem času kaj vredna. Zdaj je treba gledati na vse, kar je redilnega. Ko pa pride čas, da bi zorel sad, ni veliko več na vejah, ker je vse prej obletelo. Češplje so izgubljene, v njih se je zaredil črv. Cele jerbase bi nabral lahko pod drevjem takih češpelj; koliko lepih kronc bi pač bile prinesle gospodarju. Črv v češplji je zalega češpljeve grizlice. To je muha, ki je podobna črešnjevi grizlici, je črna in leskeča, poraščena z rmenimi dlačicami; na glavi in po vrhu je pikčasta. Ta muha je samo pol centimetra velika, pa vendar nareja toliko škode. Kako se izogniš škodi? — Muha odlaga svoja jajca v cvet. Holandi, ki so jako umni sadjerejci, krope češplje z izkuho bezgovega čaja in sicer ko se razcvete drevo in še parkrat potem ko je odcvetelo. Škrope z brizgalnico. Kdor je nima, zlije lahko izkuho bezgovega cvetja v škaf, namoči vanj brezovo metlo in kropi drevo. Lahko se preganja muha tudi na ta način: Oblačne dneve sedi muha zlasti jutraj leno na drevju. Razgrni pod drevo rjuhe, prikaj s palico ob deblo in veje, in muhe se spuste na rjuho. — Muha leta od cveta do cveta, dokler ni odložila svojih jajc. Kmau se pojavi lakomen črv, ki doraste junija. Črv gre od izjedene sadu do drugega. Ko doraste, zleze v prst in se zabubi. Tudi to je treba preprečiti, da se zalega ne razširi. Drevo je treba vsak dan malo stresti, da odpade obedeni sad, ki se sežge. Otroci in odrasli imajo jeseni nespametno navado, da vržejo črviv sad na tla, namesto da bi ugonobili črve. — Pomladi in jeseni je treba spustiti kure pod sadno drevje, da izbrskajo in pozobljejo črvice in drugo golazen.

Najboljša in najsigurnejša prilika za štedenje:

Ljudska posojilnica

Ljubljana

Miklošičeva cesta štev. 6

(tik za frančiškansko cerkvijo)

sprejema hranilne vloge, in jih obrestuje po 4 1/4 % brez kaknega odbitka.

Uradne ure od 8. jutraj do 1. popoldne.

Glej inserat!

Slike in črtice z bojišč.

Pismo iz Galicije.

(Piše poročnik Jože Barle.)

Bojno polje, 7. maja 1917.

Pa je tudi v Galicijo prišla zelena pomlad in prinesla s seboj lepe, tople dneve. Dan za dnem nam sije gorko pomladansko sonce, zelenje in cvetje klije iz tal — prava pomlad! — Naša globoka, podzemeljska

stanovanja nam postajajo prehladna, in zato podnevi vse zleze na prosto, poleže po strelskih jarkih in se greje na solncu — kakor martinčki. Če kje blizu udari granata ali poči šrapnel, pa hitro zopet vse izgine pod zemljo — prav kakor martinčki.

Ponoči pa vse oživi. Noč ima svojo moč, ali, kar je za nas še večjega pomena, noč ima svojo temo, ki nas skriva. Ponoči popravljamo jarke, kopljemo nove in utrjujemo postojanke. Zadnji čas n. pr. vsako noč pletemo žične ovire pred strelskimi jarki. Petdeset korakov pred sovražnikom — a mi pletemo bodeče žice. Če kdo preglasno kihne, že zasveti ruski žaromet in obenem zaropče strojna puška. Mi brž poležemo po tleh, ali poskačemo v globoke jame, ki so jih napravile granatine eksplozije. Ko se pomiri, pa hajdi zopet na delo! — Ko se zjutraj zbudi zlato sonce, se ne more dovolj načuditi celim širokim pregradam bodečih žic, ki so zrastle čez noč!

Pri tem našem nočnem delu pogosto naletimo na mrtvece, vse razpale in zgnite, ležeče že od jeseni med Rusi in med nami. Večkrat jih leži več skupaj, ali drug vrh drugega. Greš ponoči in premalo paziš, kar se spotakneš ob mrtvo truplo in strašen smrad ti udari v nos! In v jasni mesecini se ti režiyo v obraz — mrtvaške glave, lobanje, bele kot platno. Nekaj strašnega!

Predsinocnjim so bili desno od nas naši Rusom malo podkurili z minami in granatami. Mi smo od daleč gledali. Eksplozije so bile grozne, vse okrog nas se je treslo, — najbolj pa mislim, se je tresel ruski stric sam.

Pismo iz Bosne.

Brod na Savi, 8. maja.

Prvi maj je božal zeleno Štajersko, ko me je pozvalo neizprosno povelje doli v solčno Bosno, v pisarno na železnično postajo Bosanski Brod. Tudi sem ostavil štajerske livade ter hitel z vlakom na novo mesto. Lepa je bila vožnja po divni Hrvatski. Drevje v pomladnem cvetu in zelenju, polja, vrti in travniki v najlepšem cvetnem krasu. — Vroče je pripekalo sonce po ravni Slavoniji; voda narasle Save je stala še sempatja čez nizke bregove, po grmovitih pašnikih se je pasla zmršena goved; smrekovih gozdov ni opaziti nikjer. Ne manjka pa ob cestah stoječih mlak s smrdečo vodo, ki je polna žab in druge golazni.

S solničnimi žarki se je bojeval večer ni hlad, ko sem se bližal cilju potovanja, Brodu na Savi. Ta kraj leži ob Savi na slavonsko-bosenški meji in šteje kakih pet tisoč prebivalcev. Med temi so: Katoličani, turki, židje in pravoslavni. Mesto ima lice večjega trga. Ob straneh glavne ulice se dvigajo boljša in slabša poslopja, po največ prodajalne, v katerih prodajajo domačini kruh, mleko, sir, kolače, sladkor in druge domače izdelke. Po »kavanah« točijo čaj in kavo; zahtevajo vedno le »sitni novac«, drobiž. — Cerkve se nahajajo v mestu štiri, najlepša je katoliška cerkev sv. Ilija, v nji se opravlja služba božja v latinskem obredu. Zvečer pri šmarnicah poje ljudstvo lavretanske litanije; odmevajo mile Marijine pesmi, podobne našim nape-

vom. Osamljeni in skoraj vedno zaprti sta pravoslavna in židovska cerkev. Ob turški molitnici se zbirajo ob solnčnem zahodu turki, snemajoči obuvala in stopajoči z golimi nogami v notranjost. — Na trgu srečuješ raznovrstne obraze: Bosance in Slavonce v narodni noši, ženstvo v pisanih oblačilih, turkinje z zakritimi obrazi, mohamedance s širokimi hlačami in turbanom na glavi. — Na desni mesta teče široka Sava, na levi pa se razteza prostorni kolodvor, koder vozijo vlaki v notranjo Bosno, Hercegovino, Srbijo, v Črno goro in proti Albaniji...

Za kratek opis mojega novega bivališča, naj zadostujejo te vrstice. Več o priložnostih o zanimivih običajih ljudstva. Pozdrav tovarišem sedmega lovškega bataljona v zeleni Štajerski in vsem vrlim slovenskim vojakom, osobito pevcu Videtu.

Limbarski.

Kaj pripovedujejo izmenjani zdravniki o Rusiji.

Oddelek avstrijskih sanitetcev: 19 zdravnikov, 9 lekarnarjev in 4 medicinci, ki so po izmenjavi došli v domovino, pripovedujejo naslednje:

Del zdravnikov je bil nastanjen tostran Urala (gorovje, ki loči Evropo in Azijo, drugi del so pa poslali v Sibirijo. Tostran se jim je bolje godilo nego v Sibiriji. Onstran Urala so otvorili velika taborišča, kjer je prebivalo v lesenih barakah po 800 do 2000 ujetnikov; v barakah ni bilo nobene postelje. V taborišču v Novo-Nikolajevsku je po izjavi zdravnikov do njihovega odhoda umrlo 5000 ujetnikov. Nič ni bilo razločka med ujetniki; vrli so vse skupaj: Avstrijci, Nemci, Turke. Mesto Novo-Nikolajevsk je še mlado; komaj 18 let še obstoji, pa ima že sto tisoč prebivalcev, ki prebivajo v lesenih, preprostih hišah. Ujetniške barake so zaradi mraza 2 metra globoko vzdane; tesno nad zemljo jih pokriva streha, da se komaj prikrade malce svetlobe vanje. Pozimi, ko sneg zapade, je v barakah popolnoma tema. V takih razmerah ujetniki pač veliko trpe in nič manj ne domačini.

V osebnem občevanju ruski vojaki pač niso kazali nobene posebne sovražnosti. Civilno prebivalstvo trpi veliko zaradi draginje, ki je tem bolj občutna, ker se v mirnem času v Sibiriji tako poceni živi. Splošno so dobili zdravniki vtis, da je ljudstvo vojske do grla sito, zato neprestano povprašuje: »Kdaj bo mir?«

Pred izmenjavo so avstrijske zdravnike, ko so že bili na poti proti domovini, zadržavali 3 mesece v neki bolnišnici, kjer so z njimi prav trdo ravнали. Okna so jim prebarvali, da so jim zabranili pogled proti finskemu zalivu. En mesec niso smeli iti ne na sprehod in tudi niso dobili nič čtiva. Domov so smeli pisati le dvakrat na mesec. Ko so stopili na Finsko, so bili pa zopet gospodje, kjer so jih sestre Rdečega križa lepo sprejele in kjer so dobili zopet ugodno postrežbo.

Simo — tamo.

Vojak Viktor Slana je že 20 mesecev pridelen poljskemu topništvu. Služi pri telefonskem oddelku in je prehodil že veliko sveta. Svoje bojno romanje opisuje tako-le:

Dobil sem za svojo službo konjiča, ki nosi vsakovrstne telefonske priprave. Poskočna in živahna živalica je to; vesel sem ga, ker je lepe postave. Letos seve ni več tako debel, kot je bil lani, ko sem mu od vseh strani nosil trave in sena; sedaj pa vsega tega ni. — Najbolj težavno je bilo naše delo po primorskih gorah in po Tirolah, kjer smo se lani nahajali. Pred Arsi-erom smo bili le malo časa, ker smo se kar hitro morali podati nad Ruso. V kratkem času smo bili pred Kolomejo. Tam smo ostali par mesecev; malo časa smo bili tu, a je bilo zelo hudo za nas. Ta ruski kajon nas je silovito napadal. Komaj smo položili telefon, pa je prišla noč in smo morali zopet vse proč pobrati. To je bilo yes čas, dan za dnem. S konjičem sem hodil za našimi in skladal žico nanj. Truden sem bil tako, da sem takoj zaspal, če sem se le vsedel. Če sem zaspal, me je zbudila kaka ruska granata, ki se je v bližini razpočila, ali pa kak plesniv šrapnel, ki je prhotal v zraku. Pri pobiranju žice smo bili zmerom med zadnjimi, da so nas že ruski kozaki dohajali in nas od vseh strani pozdravljali s streli in strojnimi puškami. — Konec avgusta sem se pa zopet preselil na italijansko bojišče, na Kras, kjer se še zdaj nahajam. — Pozdrav vsem bralcem »Domoljuba«, ženam, možem, fantom in dekletom! — Viktor Slana, Močnik Fr., Zabukovec Fr.

Listek

Zvonarjeva hči.

(Povest. — Spisala E. Miller. — Priredil Fr. Steržaj.)

(Dalje.)

»To je druga stvar,« ga je prekinil stari mož. »Saj prav s to močitvijo namera- vam pridobiti luterane. Ne dvomim, da mi bodo potem mestni očetje dali v delo novi zvon za mestno hišo. Potem naj se le skrije- jeta mojster v Lincu ali pa v Ljubljani in ne silita v naš okoliš.«

»Tako računata Vi,« pripomni duhov- nik resno, »da bi se le uštel, gosp. moj- ster. Če bodo otroci katoliško vzgojeni, in to vendar zahtevate ali ne? potem izgube s Henrikom luterani eno družino; in misli- te, da Vam bodo zato hvaležni in na roko? Mojster, iščite najprej božjega kraljestva in njegove pravice, in vse drugo vam bo privrženo, pravi evangelje.«

Zvonar pa je odvrnil kratko:

»Rozika in Henrik sta zaročena, samo zaradi žalovanja nismo hoteli objaviti. Stvar se ne da več prenarediti.«

»Nisem vedel seveda, da je stvar že tako daleč. Naj bi le Bog ne odvzel svojega blagoslova Vaši hiši! Kadar boste rabili sveta in pomoči, mojster Rudnik, ali pa ti Rozika, vama bom po svoji moči vedno po- magal.«

Jokaje je prišla Rozika za roko duš- nega pastirja in rekla:

»Gospod župnik, hudo mi dene, ker

Vam delam skrbi, tako hudo, kakor takrat rajni materi pa...«

Gospod župnik se je vgriznil v ustni pri bolečini, katero je občutil nad deklico, ki je podlegla posvetni ljubezni in prista- vil je kakor sam pri sebi:

»Ljubi Gospoda svojega Boga iz vsega svojega srca, iz vse svoje duše in vse svoje misli —« ter se počasi obrnil proti vratom.

Na stopnicah se obrne nazaj in vpraša:

»Kaj pa Jožef pravi k temu? Ali je postal tudi mlačen v tujini?«

Mojster se odkaljša in nekoliko v za- dregi odgovori:

»I seveda, rajši bi imel katoličana za zeta, toda v obrti pa nikogar rajši od Hen- rika.« Nekako obotavljaje nadaljuje:

»Pravzaprav bi še ne smel povedati, pa v tolažbo vam, gospod župnik, povem: on in pa Kleparjeva Ana bosta kmalu par. Oba očeta to rada vidiva; ime Rudnik bo še vedno — dobro katoliško.«

»Bog daj,« vzdihne mestni župnik ne- koliko potolažen.

Pa tudi Henrik ni imel prav posebno prijetnih dni. V onih časih so bila dolga popotovanja redkost in ljudje so potovali le bolj v izvanrednih prilikah. V petnajstih letih je bil Henrik samo enkrat doma na Saškem, pred petimi leti, ko se je možila starejša sestra na domu. Pisma so šla ali pa prihajala od doma le dvakrat ali tri- krat na leto s starikavim poštnim vozom ob priliki raznih godov. In pred kratkim je sporočil domov o nameravanem združenju z Zvonarjevo rodbino v obrti in o dogo- vorjeni zakonski zvezi s katoliško hišno hčerko.

Odgovor je prišel hitreje, kakor je bilo ljubo pomočniku. V zračni strešni so- bici je sedel. V rokah je držal pismo svo- jih staršev, pisano s tresočimi okornimi črkami. Bolesten izraz mu je ležal na ob- razu in vedno je zmajeval z glavo ter po- navljal: »Ne!«

Oče mu je priprosto pisal:

»Moj dobri sin! Velika čast je zate, ko te hoče sprejeti tvoj mojster za dru- žabnika, čeravno imaš na razpolago pri nas le malo dote. To mi priča o tvoji iz- urjenosti in mojsterstvu, kar naju stara dva zelo veseli. Ni pa prijetna za naju no- vica, da se hočeš oženiti s katoličanko. To ti bo prineslo obilo nezdov. Dvoje raz- ličnih misli ni dobro v zakonu. Sam svoj gospodar si, star si dovolj; — toda tvoj stari oče pozna življenje in ti svetuje, če moreš, umakni se. Preprečil si boš marsi- katero težko uro. Gospod Bog in duh na- šega velikega Martina naj bo s teboj. Osta- jam tvoj vedno skrbni oče.«

Henrik je sicer pričakoval, da bodo doma nasprotovali poroki; pa je zdaj šele izvedel, kako je dobremu človeku težko živeti v nasprotju s svojimi starši in ravna- ti proti njihovi volji. Ko je po dolgem tru- du razbral resne vrstice svoje polslepe matere, si je večkrat z roko potegnil po mokrih očeh. Tako ljubo in srčno je pisala:

»Moj ljubi najmlajši sin! Vedno si mi bil najljubši izmed vseh in sedaj imam za- voljo tebe toliko skrbi. Nočeva te zapoditi ali pa razdediniti, kakor store marsikateri starši z otroki, ki so postali nezvesti veri

svojih očetov, pa sva užaljena do smrti. Rada ti verjameva, da je dekle pridno in pošteno, pa je tudi pri nas luteranih veliko takih! Zakaj si tam nisi poiskal take? Moj ljubi sin! Težek korak boš napravil. Ali ne veš, kako smo se odtujili katoliškim so- rodnikom starega očeta? Ali naj bo isto s tvojimi otroki? Ali jih ne boš več učil lepih izrekov iz svetega pisma? Ali bodo tudi oni, kakor drugi katoličani z zaniče- vanjem zrlji na naše velike moze, katerim dolgujejo tvoji starši najvišje — vero? Za- slepljen si, moj sin, in ne morem ti oči odpreti! Vidim te, kako se prostovoljno pripravljáš na boj z ono, ki bi morala biti s teboj edina v veri, s svojo ženo. Razumel boš, zakaj od naju ne more nobeden priti k tvoji svatbi, ker bi bil primoran stopiti v drugoversko hišo božjo. Izročim te Go- spodu, ostane naj pri tebi, ker se dela ve- čer. Tvoja globoko užaljena mati.«

Henrik je skrbno zganil debeli, rmen- kasti papir in ga del v notranji žep svoje delavne suknje. Kljub vsej bolečini, ki mu je razjedala srce, je bil ponosen na zve- stobo svojih postarnih staršev.

»Ta pisma naj prebere Rozika, pa bi v svoji milosrčnosti rajši dovolila, da bodo dečki vzrejeni v moji veri,« je dejal in vzdihnil.

Vsa zadeva je bila vendar globokejša in resnejša, kakor si je domneval. Toda kmalu je premagala mladost, ki mu je še- petala:

»Ko bova enkrat mož in žena, je to stvar, ki se ne da več izpremeniti in nihče ne bo imel več kaj govoriti. Rozika in jaz bova mirno živela.

(Dalje.)

Kraljica majnika.

Oj sapice ve lahkokrile, postojte tu, da vprašam vas, bi-li povedati mi znale čemu je ta pomladni kras?

Čemu je vigred po poljanah razlila teh cvetic morje? Čemu v krasoto se odela narava je, li veste ve?

Po logu pevcev sladko petje komu skrivnostno se glasi? Komu na trati tam potoček tako veselo žubori? —

»Ko smo iz ust pomladi zlate izšle kot dihi v širni svet, smo to dobile naročilo od nje za vsak pomladni cvet:

Krasota rajska vse narave Kraljici majnika velja; in le Mariji posvečena narave je lepota vsa.«

Zato pa, moj prijatelj dragi, zaupno pesem zdaj zapoj, da čula gori bo v nebesih Kraljica maja špev ta tvoj!

Fr. Pavšič.

Tedenska pratika.

Petek, 18. maja: Sv. Vincencij, muč. — Sv. Teodot, gostilničar. Razuzdanosti ni trpel, marveč je smatral svojo hišo kot zavetišče revnih in potrebnih. († 304.)

Sobota, 19. maja: Sv. Peter Celestin, papež († 1215.) — Sv. Ivo, župnik. († 1347.) — Sv. Pudencijana, dev.

Nedelja, 20. maja: (6. povelj.) Evang.: Jezus govori o pričevanju Sv. Duha. — Praznuje se god sv. Bernardina Sijonskega in sv. Bazile.

Ponedeljek, 21. maja: Sv. Feliks iz Kantalicije, kapucin. († 1587.) — Sv. Valens, muč.

Torek, 22. maja: Sv. Julija, dev. in muč. — Sv. Janez Vladimir, muč., dalmatinski kralj. — Sv. Emilij.

Sreda, 23. maja: Sv. Deziderij, šk. — Bl. Andrej Bobola. († 1657.)

Četrtek, 24. maja: Sv. Vincencij Fer. — Sv. Avgustin Kanterburski. — Sv. Afra.

Solnce vzhaja ob 4. uri 17 minut, zahaja ob 7. uri 37 minut.

Luna: Mlaj 21. maja ob 1. uri 56 minut jutraj.

Marija Egipčanska.
(† 355.)

V mladostni, cvetoči dobi je zapustila Marija rojstno hišo, da bi mogla brezskrbno in razuzdano živeti. 17 let se je mudila, zapletena v zanke greha, v mestu Aleksandriji. Nato se je podala obenem z drugimi božjepotniki v Jeruzalem. Na so-praznik povišanja sv. Križa je šla za množico pobožnih vernikov v cerkev, kjer je bil pravi križ Jezusov izpostavljen v počenjenju; toda zdelo se ji je, kakor bi jo nevidna moč zadrževala. V istem hipu ji je pa stopila pred oči ostudnost vsega prejšnjega življenja. Nehote se sključil pred njo podoben Matere božje v preddvoru ter obljubi, da hoče vbodoče posnemati spokornico sv. Magdaleno. Nato se je nemoteno podala v cerkev. Ko je molila, se ji je zdelo, kakor bi čula glas: »Pojdi čez Jordan, tam boš našla mir!« Odločila se je, da gre v samoto, kjer je preživela vsa naslednja leta v pravi, ostri spokornosti. Čez 47 let je našla ondi slučajno duhovnika Zosima. Potožila mu je, koliko časa je živela v dušnih bojih in notranjem nemiru, ker ji je prejšnje grešno življenje hodilo vedno na misel. Po opravljeni spovedi ji je duhovnik upravljal na veliki četrtek prinesel sv. obhajilo. Ko je drugič prišel, da bi ji podelil najsv. Zakrament, je našel spokornico mrtvo. Zraven je ležal listek z vsebino: »Pokopljite truplo grešnice Marije Egipčanske!«

Vlažna stanovanja, mrzla tla in slaba kurjava povzročata večkrat trganje po udih in bolečine v telesu. Svetujemo torej vsem, ki prebivajo v vlažnih mrzlih stanovanjih, naj imajo vedno pri roki Fellerjev rastlinski esenčni fluid z zn. »Elsa-fluid«, ki je vselej, ako nastopajo revmatične bolezni, takoj pripravljeno bolj lajšajoče domače sredstvo. Elsa-fluid hvali mnogo zdravnikov, 12 steklenic stane franko 7 K 32 vin., edino pristen pri lekarju V. Fellerju, Stubica, Elsa-trg št. 16 (Hrvatsko). Naročite obenem Fellerjevo odvajalno Rhabarbarroglice z znamko »Elsa-kroglice«, 6 skatel franko 5 K 57 vin. (vc)

To in ono.

Draga moja domovina.

Draga moja domovina:
hribski solnčni in ravninal
Tam je hišica,
v kateri tekala
je nekdanj z mano moja zibelka.

Dnevi, tedni brž zbežite,
leta kakor blisk hitite:
Koma! dvajset let
jaz gledam božji svet;
vojakov rabi svetli cesar spet.

Ljubi očka moj in mati,
le nikarta žalovati:
Glejte, vojni grom
požgati če naš dom,
jaz tega pustil pa nikdar ne bom.

Dom moj zdaj je strelski jarek,
luč mi je šrapnelski žarek;
svetla puščica
je moja ljubica,
razbita skala moja posteljica.

Pešec in topničar dragi,
streljata vprek po sovragih
kjer nastopi Lah,
porušita ga v prah
naj bo na polju doli al' v gorah!

Vi pa, bratci in sestrice,
dvignite v nebo ročice:
Vojnih je nadiog
vse polno krog in krog,
da zmagati jih nam pomaga Bog!
A. Hribar.

Kako se mleko preizkusi. Ako se ti zdi, da je med mleko primešana voda, vzemi čisto navadno svetlo iglo, ki z njo pleteš nogavico, pa jo vtakni v mleko. Če je mleko pristno in nepokvarjeno, bo igla, ko jo potegneš iz mleka, nekoliko orosena z belino; če je pa mleko namešano z vodo, bo ostala igla čista.

»**Bolj za vas nego zase.**« Naša mlada cesarica Zita si je izvolila za geslo svojega življenja — tako so poročali časopisi o priliki njenega obiska na Tirolskem —: »Bolj za vas nego zase«. To pravilo je doslej visoka gospa tudi izvrševala, saj je cesar sam o priliki, ko se mu je poklonil dunajski občinski odbor, izustil besede: »Cesarica smatra kot odlično nalogo svojega življenja, da se trudoljubno udeležuje pri vseh koristnih delih v prid bližnjemu.«

Po tem pravilu (»Bolj za druge nego zase«) naj bi se ravnale tudi druge matere, matere ljudstva, matere naših vojščakov, žene naših bojevnikov. »Ne bojte se!« — naj bi klicale svojim možem na bojiščih, »da bi vam ne ostale zveste, saj smo navajene, da bolj na vas mislimo nego nase. Rade se pémamo, da rešimo gospodarstvo v tej vojski, da se boste zopet dobro počutili med nami, ko se povrnete iz krvave morije.« — »Bolj za vas nego zase.« v tem klicu naj bi bilo izraženo razmerje kot svo je geslo, bi kmalu potihnile tožbe o lakom-manjkanju in trpljenju, lakoto in žejo, da se le otroku po sreči in dobro godi. — »Bolj za vas nego zase.« Ko bi to geslo vse žene sprejele kot svo je geslo, bi kmalu potihnile tožbe o lakom-manjkanju, zapravljenih in pozabljenih ženah, ki jih še resnost sedanje vojske ne iztrezi; potem bi bil vojni čas šola, iz katere bi prišli vsi izčiščeni, kakor zlato iz ognja.

Gospod »četovodja«. Leta 1915. sta se pripeljala nadvojvoda Karel Franc Jožef (sedanji naš cesar) in nadvojvodinja Zita v avtomobilu do Nadworne. Zapravljena, žejna in lačna sta pustila voz ob robu gozda ter krenila na malo okrepčilo v bližnjo gostilnico. Gospodinja je postregla, kolikor je mogla, toda poznala ju ni. Zato se prav domače vsede k mizi in jame pripovedovati, da ima sina, ki služi v Kolomeji pri infanteriji. »Spravila sem zanj,« pravi, »pet kron; kaj, če bi bili gospod »četovodja« tako dobri in bi mu jih »oddali«?

Za razvedrilo.

Kaj pa čem? Zdravnik: »Ja, ljubi moj, zakaj pa niste pome poslali?« — Bolnik: »Kaj mi pa če

dohtar; če mi življenje reši, mi potlej pa tak račun pošlje, da moram od jeze umreti!«

Odgovor. Tujec: »Ali so gospod doma?« — Sluga: »Ne!« — »Kdaj pa pridejo?« — Sluga: »Če gospod pravijo, da jih ni doma, potlej se sploh ne ve, kdaj da pridejo!«

Najnovejše z bojišč.

Najstrašnejša vseh bitk na goriški zemlji divja že od 10. maja. Postojanke; predvsem: Fajti hrib in hrabi ob Sveti gori ter Sv. Katarini so zaviti v oblake črnega dima. Bobneti ogenj je bil strašen. Tudi pehota je napadala, ko je poprej spustila strupene pline; bila je povsod odbita. —

I. izkaz darov za po potresu oškodovane stanovce v krškem okraju. Hranilnica v Krškem 1000 K, v Radečah 200 K, v št. Juriju pod Kumom 50 K; mestni magistrat v Ljubljani 500 K. — Zupanstva v Ilir. Bistrici 154 K, v št. Vidu pri Ljubljani 150 K, v Dol. Logatcu 106 K, v Cerkljah pri Kranju 100 K, v Postojni 100 K, v Sv. Ani pri Trzinu 52 K, v Arzišah, v Dedendolu in v Dobu po 50 K, v Dol. Mozlju 47 K 60 v, v Gotenici 42 K 17 v, v Dragi 31 K, v št. Vidu pri Zatičini 30 K, v Bukovici 28 K, v Šenturju 25 K, v Predasluju, v Radečah in v Žirih po 20 K. — Župni uradi v št. Jerneju 200 K, v Radovici 113 K, v Begunjah in v Leskovcu po 100 K, v Primskovem pri Kranju 80 K, v št. Lamberu 78 K 49 v, v Kolovratu 72 K 39 K, v Radomljah 60 K, v Reki na Kočevskem 48 K 50 v, v Boštanju 40 K, v Skaručini 31 K, v Ajdovcu 22 K 10 v, v Dolu pri Ljubljani in v Dupljah po 20 K. — Ljudski šoli v št. Jerneju 125 K 50 v, v Boštanju 103 K 39 v. — P. n. gg.: Krumpestar Fran, župnik v Sv. Gregoriju, 150 K; Bamberg Otomar v Ljubljani, Krisper Anton v Nivcah in Warlez in Pečnik v Brežicah po 100 K; zbirka nadstavnega zdravnika dr. Fischerja v Leskovcu 54 K 50 v; Krivec Jožef v Krškem, Šašel Ivan, župnik v Adlešičah, Vidman Bernard, opat v Zatičini in Vilfan Anton v Jesenicah po 50 K; Fortuna Ivan v Zatičini in dr. Lapajne Stanko, odvetnik na Dunaju, po 40 K; Engelsberger Ivan v Trzinu 30 K; Gerody Milutin v Jeserami, Hartman Jožef, župnik v Blagovici, Hlešč Marija v Ljubljani, Kramar Ivan, župnik v Ribnem, Kline Anton, župan v Gor. Polju, Omahen Mihael v Višnjigori, Saje Mihael, duh. svetnik na Skaručini, Sajovic Iv., stolni prošt v Ljubljani, Vovk Fran, župnik pri Sv. Petru, Zagorc Jožef, župnik v Brezovici, Zbašnjak Fran, župnik v Hrastju, Zupanec Ivan, župnik v Hrenovicih, po 20 K; Omerza Fran, profesor v št. Vidu pri Ljubljani, 12 K; Berce Vjencenc, nadučitelj v št. Janju, Hiersche Fran, župnik v Radečah, Keki Maud, meščanska učiteljica na Reki, Kleke Jožef, župnik v Oreh-lu na Ogrskem, Klemen Janez v Mengšu, Križaj Nikolaj, župnik v Kamniku, Majcen Fran, trgovec v Doleh, Močina Fran v Novem mestu, Neimenovan, Ratič Božo, učitelj v Toplicah, dr. Romih Tomaž, ravnatelj v Krškem, Stazinski N., župnik v Primskovem, po 10 K; Dobnikar Fran, župnik v Jančnem, in Saje Mihael, župnik v Skaručini, po 5 K; Berlec Fran v Kandiji 1 K 20 v.

Vprašanja in odgovori.

M. O. — vojna pošta 358: Nam so znani naslednji hrvaški priporočljivi tedniki: »Dan« — izhaja v Splitu; stane 10 K; — »Il Quarnerov«, izhaja v italijanskem in hrvaškem jeziku skupno; stane 5 K.

A. Dr. — Petrušnjavos: Podpora je zvišana od 15—20 odstotkov. Če Vam komisija sama ni zvišala, napravite prošnjo. Tudi za otroke pod 8. letom se dobi več, če mora žena plačevati stanovanje. — Dotična omožena oseba mora dokazati, da je dobivala podporo od bratov, pa ji bo komisija prošnjo ugodno rešila.

R. S. — Domžale: Povprašajte pismeno ali ustmeno pri predstojništvu podružnice »Rdečega križa« v Ljubljani.

F. Š. — Grmada: Taka operacija pač ne more stati posebno veliko. Vredno bi bilo vprašati pri- lično kakšnega zdravniškega izvedenca, ki bi ugotov- vil, če se pri Vas sploh kaže lotiti operacije, ker se je treba ozirati na razne okolnosti.

J. K. — Sv. Florijan: Pišite direktno tobačne tovarne v Ljubljani. Tobaki izveček že imajo, toda tako podjetje razpečava vse samo v velikem.

L. F. — Sv. Jakob ob Savi: Preberite knjižico »Pravice vpoklicancev do vzdrževalnin«, str. 12, 13 in 14. Podpora za invalide se ravna po tem, v ko- liko je invalid še sposoben za zasluge, in če je res potreben; tudi svoji dobe neka podpora, če jih je invalid pred odhodom v vojno službovanje trajno podpiral ali vzdrževal.

Dobre knjige.

Vojska in mir. »Domoljubova« knjiž- nica, I. zvezek. Založila Katoliška Buk- varna v Ljubljani. Cena broš. knjigi 1 K 20 vin. — V neki oceni smo čitali nasled- nje kratko priznanje: »Knjiga je pisana zanimivo, živahno, dramatično. Pisatelj pravi v posvečenju: Ko mislil sem, sem mislil nate, ko pisal sem, sem pisal zate, — o narod moj! Že sije zarja iz viharja. — Naprej! Za vero, dom, cesarja! Zdaj čas je tvoje!«

SKRIVALNICA.

Pomlad brhka je v naravi.
Pri potoku ob pristavi
ptički gnezda znašajo,
kosi se oglašajo.
Deček pa za njimi stika;
kukavica prav ga mika.
V goščo tiho se priplazi,
rad bi, da katero spazi.
Skril je dobro, le poglej!
Če ga najdeš, pa povej!

Edino dobri in solidni stroji so samo

„Gritzner“ in „Afrana“
Prednosti: krogičen tek, biserni
ubod (Peristich). Pouk o voženju
in krpanju brezplačno v hiši.
Edina tovar. zaloga šivalnih strojev

Josip Petelin
Ljubljana

blizu franc. mostu, 3. hiša za vodo.
10 letna garancija.

Hrastov les v hloidi in vejah

od 10 cm. debelosti naprej kupi
vsako množino po najvišji
ceni tvrdka: **JULIUS ŽIGAN** na Polzeli
v Savinjski dolini. — Pod istim pogo-
jem prevzame tudi

kostanjev les.
Želijo se
ponudbe z navedbo cene franko vagon.
1192

Botri! Birmance Botrice!

razveselite z lepim birmanskim darilom,
ki se v veliki izbiri in po nizkih cenah
dobe pri zlatarju in juvelirju

Alojziju Fuchsju v Ljubljani
Selburg. ul. 6 (poleg puškarja Kaiserja).

1185

Pristavnik

ki je več zla-
sti živinoreje
in knetič. del,

se sprejme s 1. junijem.

Plača po dogovoru. —

Ponudbe na upravnštvo »DOMOLJUB-a« pod:
»Pristavnik 1189.«

Kupi ali v najem se vzame
v okolici Ljubljane

vodna ali parna žaga.
Ponudbe pod napisom
»Žaga, 1186« na upravni-
štvo »Domoljuba«.

LOTERIJSKE ŠTEVILKE.

Gradec, 9. maja: 44, 81, 71, 55, 57.
Linc, 12. maja: 30, 31, 29, 78, 58.

Kdor svojih kurjih oces ne odpravi, napravi
si vsako pot za
trpljenje in slabi
z bolečino tudi
vse truplo.

**Elsa
Plaster**

**Odstranitev kurjih oces
brez bolečin**

je za vsakoga res velika dobróta. Ne more se
pa dovolj svari pred porezanjem kurjih oces.
Kako lahko se pregluboko zareže, ne da bi se
opazilo, na noge pride vedno prah in nesnaga,
in se tako kri zastruji, kar je imelo že čisto
smrt za posledico. Kurja očesa je možno odstra-
niti brez noža, lahko, hitro, in zanesljivo s Fel-
lerjevimi turist. obližem z zn. »Elsa« (obliž na
kurja očesa 1 K, v škatljah 2 K); ali Fellerjeve
turist. tinkturo z zn. »Elsa« (tekoča tinktura
za kurja očesa, cena 2 K). Med tem, ko druge
sredstva, kakor tudi rezanje, piljenje itd., od-
strani samo vrhnji del kurjega očesa, korenino
pa pustijo, vsled česar očesa takoj zopet zrastejo,
odstranijo gorenje navedeni izdelki kurja očesa
s korenino vred. Oba izdelka, kakor tudi prašek
za odstranjenje telesnega potu in potu na
nogah (cena 1 K) se naroča pri lekarnaju F. V.
Feller, Stubica, Elsa trg št. 16 (Hrvaško).

100 litrov zdrave domače pijače
osvežujoče, dobro in živo, gasi že si lah-
ko vsak sam priredi a malimi stroški.
V zalogi so snovi za: ananas, jabolčnik,
grenadine, malinovec, poprova meta,
muskatelec, pomerančnik, dišeča per-
la vianjevec. Skaziti se ne more. Ta
domača pijača se lahko pije polati hladna
pozimi tudi vroča namesto rumu ali
šganja. Snoviznatan, navodilom stanejo
K 12* fran. po povzetju. **JAN GRODICH** drožerija pri
angeli, BRNO 641 Morava.

500 kron v zlatu
če ne odstrani kroma Grodich z zra-
ven spuščajočim milom vse solne
pege, maroge, solne opekline,
ogre, obrazne rdečice itd. in ne
ohrani kožo mila, dosno svečo in
načeno. Cena K 5*75 + poštnino vred.
3 porelje stanejo K 16*—, 6 porelj.
K 30*70. Vse brez kakih nadaljnjih
stroškov. Naslov za naročila

JAN GRODICH, drožerija pri angeli, Brno 641, Morava.

Dijamanti za rezanje stekla
za steklarje in domače rabo.

Dijamante za steklarje moram dobavit
sedaj le
št. 4 po K 11*70. in št. 5 1/2 po K 16*—, ker
je dovoz prekinjen in se more surovo bla-
go dobiti le težko in po visokih cenah.
Povzete 85 vinar. več. Za resno in so-
lido blago jamči **JAN GRODICH**, dro-
žerija pri angeli, BRNO 641 Morava.

Framydol je sredstvo za pomlajenje
las, ki rdeče, svetle in
sivo lase in brade za trajno temno pobarva.
1 steklenica s poštnino vred K 2*70.

Rydyol je rožnata voda,
ki živo pordeči
bleda lica. Učinek je čudovit.
1 steklenica s poštnino vred
K 2*45. Povzete 85 vinar. več.
Naslov za naročila:

JAN GRODICH, drožerija pri angeli, Brno 641, Morava.

Edini slovenski zavod brez tujega kapitala je:

VZAJEMNA ZAVAROVALNICA

proti požarnim škodam in poškodbi cerkvenih zvonov
Ljubljana, Dunajska cesta 17, Ljubljana.

Zavarovanja sprejema proti požarnim škodam: 1. raznovrstne izdelane stavbe, kakor tudi stavbe med časom
zgradbe, 2. vse premično blago, mobilije, poljske orožje, stroje, živino, zvonove in enake, 3. vse poljske pri-
delke, žita in krmo, 4. zvonove proti prelomu, 5. sprejema tudi zavarovanja na življenje, oziroma doživeto
in druge kombinacije in proti nezgodam, vsakovrstna podjetja, obiti kakor tudi posamezne osebe za dejstvo
nikjeavstrijske zavarovalnice, od katere ima tudi deželni odbor kranjski podružnico.
Varnostni zaklad in udnine, ki so znašale l. 1912 K 678.850*17, so poskočile koncem l. 1913 na K 736.147*17.
Teda, čimvečje zanimanje za ta edini slovenski zavod, tembolj bo rasel zaklad.
Ponudbe in pojasnila daje ravateljstvo v Celju in na Preseku, kakor tudi
po vseh farah nastavljeni poverjeniki.
Cene primerne, hitra center in takojšnja isplaila.

500K

Vam
plačam
sko Va-
ah kurjih oči, brada-
vie in izde kože tekoni
3 dni s koreninjo, brez
bolečin ne odpravi
RIA-BALSAM.
Cena lončka z jamstva-
nim pišmom K 1.75, 3
lončki K 4.50, 6 lonč-
kov K 7.50.
Kemeny Kaschau
(Kassa) I., poštni predal
12 508 Ogrskor.
100.000 zabvalnic.

**Kuverte s firmo,
pisma,
račune Ltd.**

izvršuje natančno
po naročilu
Katoliška
tiskarna
v Ljubljani.

Naročajte
„Slovenca“!

Novo! Cevije za poletje (Sandale) Novo!

močnimi lesenimi podplati in epremo iz kravjega usnja
prave in praktične,
ponudim

25/27	K 5.95
26/28	K 6.55
27/29	K 7.30
28/30	K 8.70
29/31	K 9.60
30/32	K 10.45
31/33	K 11.50

Pešlju po povzetju.
Neposredno se nameni.

Razpošiljalnica vojnih čevljev in sandal
H. HAYEK, Dunaj XIV/3., Sechshauserstr. 11/5.

Srbečico, lišaje

odstrani prav naglo dr. Flesch-a „ru-
javo mazilo“. Mali lonček K 1.60, ve-
liki K 3.— porcija za rodbino K 9.—.
Z uporabljenim navodilom se naroča pri:
Dr. E. Flesch's Kronen-Apothek, Raab (Győr), Ungarn

Ustanovljeno l. 1893.

Vzajemno podporno društvo v Ljubljani

registrovana zadruga z omejenim jamstvom.

Dovoljuje članom posojila proti poroštvu, zastavi živ-
ljenjskih polic, posestva, vrednostnih papirjev ali proti
zaznambi na službene prejeme.

Vračajo se posojila v 7 1/2, 15 ali 22 1/2 letih v
odsekih ali pa v poljubnih dogovorjenih obrokih.

Kdor želi posojila, naj se obrne na pisarno v Ljubljani,
Kongresni trg šte. 19, ki daje vsa potrebna pojasnila.

Zadruga sprejema tudi hranilne vloge in jih obrestuje po 4 1/2 %

Društveno lastno premoženje znaša koncem leta 1915 519.848.40 kron.

Deležnikov je bilo koncem leta 1915 1924 s 15.615 deleži,
ki reprezentujejo jamstvene glavnice za 6.089.850 kron.

!! Ako še niste, pošljite naročnino !!

Dobro „IKO“ uro

vsak občuduje in zaželi, kajti ona je
mojstirsko delo urarske umetnosti!

Razpošilja se po povzetju Neugajajoče zamenjam!

lika izbira ur, verižic,
stanov, lepoticja, daril
v velikem
krasnem ceniku,
terega zahtevajte za-
nj in poštine prosto.
ato uro zastonj!

tančneje v krasnem ce-
u, ki se pošlje zastonj
poštine prosto.

**Tako sodijo vse stranke: Tisoč takih
pisem Vam lahko pokažem.**

Po letih še ni popravila potrebna.

Moji znanci so zelo iznenadeni, da ona ko-
vinasta ura, katero sem ori Vas kupil K 4.10,
še ni bila popravljena in gre vedno dobro.
Pošljite mi sedaj ravno tako za mojega ne-
čaka. Vso to K 4.10 pošljem istočasno po
poštni nakaznici na Vas.

Vas najlepše pozdravljam
Skaričovo pri Krapini. Franc Mlinarič, pos.

Vse ure so natančno preizkušene!

ina znamka „IKO“ svetovnoznana.

Svetovna razpošiljalnica

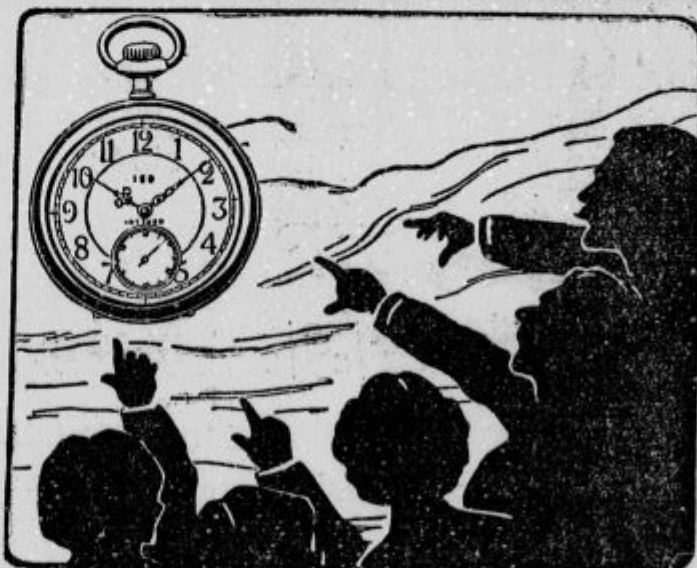
Lasna protokolirana tovarna ur v Svici.

H. SUTTNER samo v LJUBLJANI št. 1.

pene podružnice.

Svetovnoznana radi razpošiljanja dobrih ur.

Nobene podružnice.

Dobri brivski in lasestrižni aparati

1. a brilev iz srebro-jekla K 350. a, 5: varnostni brivski aparati, poniki K 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 30, 31, 32, 33, 34, 35, 36, 37, 38, 39, 40, 41, 42, 43, 44, 45, 46, 47, 48, 49, 50, 51, 52, 53, 54, 55, 56, 57, 58, 59, 60, 61, 62, 63, 64, 65, 66, 67, 68, 69, 70, 71, 72, 73, 74, 75, 76, 77, 78, 79, 80, 81, 82, 83, 84, 85, 86, 87, 88, 89, 90, 91, 92, 93, 94, 95, 96, 97, 98, 99, 100. Zamena dovoljena ali denar nazaj. Pošilja po povzetju ali preplačilu c. in kr. dvorni zloži. **JAN KONRAD**, izvoz na tujino, Brück St. 1751, Časlo. 112

8 vinorjev

(za 1 dopis.) Vas stane glavni cenik, ki se dopoljuje na zahtevo brezplačno.

Prva tovarna ur

Jan Konrad
6. in kr. dvor. zal. Brück 1554 (Časlo.)

Nikel ali jekl. ure na sidro K 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 30, 31, 32, 33, 34, 35, 36, 37, 38, 39, 40, 41, 42, 43, 44, 45, 46, 47, 48, 49, 50, 51, 52, 53, 54, 55, 56, 57, 58, 59, 60, 61, 62, 63, 64, 65, 66, 67, 68, 69, 70, 71, 72, 73, 74, 75, 76, 77, 78, 79, 80, 81, 82, 83, 84, 85, 86, 87, 88, 89, 90, 91, 92, 93, 94, 95, 96, 97, 98, 99, 100. Zam. dovolj. ali denar nazaj.

Kranjska deželna podružnica v Ljubljani

n. a. ded. divlj. in rečne, neob. in jamst. zavarovalnice

sprejema zavarovanja na doživetje in smrt, otroških dot. rentna in ljudska, neugodna in jamstvena zavarovanja.

Javen zavod. Absolutna varnost. Nizke premije. Udeležba na dividendah pri življenjski zavarov. že po prvem letu.

Stanje zavarovanj koncem 1914 K 173.490.838—
Stanje gar. fondov koncem 1914 K 48.732.022-76
V letu 1914 se je izplačalo zavarovalnem na dividendah
čistega dobička K 432.232-66

Kde namerava skleniti življenjsko zavarovanje veljavne hitri za vojno zavarovanje, naj se v listice karisti obrne na gar. inosvarne podružnice.

Prospekti zastoni in poštnice prosto.

Sposobni zas'opnik se sprejmejo po najugodnejšim pogoji.
Marije Terezije cesta 12.

Avtomatična past

za podgane K 5-80, za miši K 4-00, love brez nadzorstva do 40 živali v eni noči, ne zapuste nikake sledi in se same zopet hlastajo. Past za ščurke „Rapid“ vjame na tišče ščurkov v eni noči, po K 5-70. Povsod najboljši uspehi. Mnogo zahvalnic. Pošilja se po povzetju ali proti predplačilu. Poština 80 v. Izvoz. tvrd. Tintner, Dunaj III., Neulingg 26-L.

Cement

prodaja na drobno in debelo
Zadruga, Račje (Kranichsfeld) štajer.
Takojšnjim naročitvam se bo še lahko ustreglo.

150 jutrov plodovitega

zemljišča

v Slavoniji, vse v enem kosu, s poslopji in gospodarskimi poslopji, sadnim vrtom, 2 jutra gozda, v bližini večjega trga, pri cesti in železniški postaji, na prometni točki, se prosto voljno proda za ceno 1200 K za jutro, posete proti obračunu. — Pojasnila daje: **Dr. Matija Belić**, odvjetnik **Djakovo**. 1083

Jetični

Bolni na prsih Bolni na pljučih Nadušljivi
Blenični Škrofulozni Siabokrvni

Konečno se je našlo sredstvo, ki prinaša ravno namenjenim bolnikom dolgoželen eno polajšanje in ozdravitev.

Lekarja Vértesa Apnenoželezni sirup.

To sredstvo se je izkazalo siljajno pri astisi, kolikih in ga tedaj priporočajo in porabljajo na odličnejši profesorji in zdravniki kot najvažnejše sredstvo pri gorenjih boleznih kakor tudi pri: **ozlovskem kašlju, angloški bolezni (rakitis), bljuvanju krvi, suhosti, ženskih boleznih** ter pri **slabosti in utrujenosti** vsake vrste. Radi svojega prijetnega okusa in duha ga radi zavzivalo največji razvajenci, celo otroci.

Vojaški, ki se utrujeni in oslabilen vračajo z bojišča, ga radi jemljejo v veliko korist za utrjevanje in okrepitve organizma, ki je oslabil po vojnih naporih.

1 steklenica K 6.— franko; 4 steklenice, enavadno zadostujejo za eno zdravljenje, že se pošle e denar naprej. K 17.— franko; pri **L. Vértesa** Adre. Apotheke **Lugos 797.** 994

Naroča te sobotnega, Slovenca

LJUDSKA POSOJILNICA

registrirana zadruga z neomejeno zavezo

v Ljubljani, v lastnem domu Miklošičeva cesta štev. 6

sprejema prijave na

šesto 5½% avstrijsko vojno posojilo

po objavljenih pogojih, tako da stane nominalnih K 100—:

I. davka prosto 5½% amortizacijsko državno posojilo 92 K.

II. davka proste 5½% dne 1. maja 1927

vračljive drž. zakladnice 93.50 K.

Urednosni papirji avstr. vojnega posojila se sprejmejo v brezplačno shrambo in upravo.